

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता, पद, जटा, घन पाठः

7.5 सप्तमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - सत्रविशेषाभिधानं

Contents

1	TS 7.5.1.1	5
2	TS 7.5.1.2	5
3	TS 7.5.1.3	6
4	TS 7.5.1.4	7
5	TS 7.5.1.5	8
6	TS 7.5.1.6	9
7	TS 7.5.2.1	10
8	TS 7.5.2.2	11
9	TS 7.5.3.1	12
10	TS 7.5.3.2	13
11	TS 7.5.4.1	14
12	TS 7.5.4.2	15
13	TS 7.5.5.1	16

14	TS 7.5.5.2	17
15	TS 7.5.6.1	18
16	TS 7.5.6.2	19
17	TS 7.5.6.3	20
18	TS 7.5.6.4	21
19	TS 7.5.7.1	22
20	TS 7.5.7.2	23
21	TS 7.5.7.3	24
22	TS 7.5.7.4	25
23	TS 7.5.8.1	26
24	TS 7.5.8.2	27
25	TS 7.5.8.3	28
26	TS 7.5.8.4	29
27	TS 7.5.8.5	30

28	TS 7.5.9.1	31
29	TS 7.5.9.2	32
30	TS 7.5.9.3	33
31	TS 7.5.9.4	34
32	TS 7.5.10.1	34
33	TS 7.5.11.1	35
34	TS 7.5.11.2	36
35	TS 7.5.12.1	37
36	TS 7.5.12.2	38
37	TS 7.5.13.1	39
38	TS 7.5.14.1	40
39	TS 7.5.15.1	41
40	TS 7.5.15.2	42
41	TS 7.5.15.3	43

42	TS 7.5.16.1	44
43	TS 7.5.17.1	44
44	TS 7.5.18.1	45
45	TS 7.5.19.1	46
46	TS 7.5.19.2	47
47	TS 7.5.20.1	48
48	TS 7.5.21.1	48
49	TS 7.5.22.1	49
50	TS 7.5.23.1	50
51	TS 7.5.23.2	51
52	TS 7.5.24.1	52
53	TS 7.5.25.1	53
54	TS 7.5.25.2	54

1 TS 7.5.1.1

TS 7.5.1.1

Samhita Paata

गावो॒ वा ए॒तथ् स॒त्र-मा॑स॒ताशृ॒ङ्गाः स॒तीः शृ॒ङ्गाणि॑ नो जा॒यन्ता॒ इति॑ का॒मेन॑ तासां॒ दश॑मा॒सा निषे॑-
ण्णा॒ आस॑न्नथ॒ शृ॒ङ्गाण्यजा॑यन्त॒ ता उ॒दति॑ष्ठ॒न्नरा॒थ्स्मेत्यथ॑ यासां॒ नाजा॑यन्त॒ ताः स॑व॒थ्सुर॑-मा॒त्वोद॑तिष्ठ॒-
न्नरा॒थ्स्मेति॑ यासां॒ चाजा॑यन्त॒ यासां॑ च॒ न ता उ॒भयी॑रु॒दति॑ष्ठ॒न्नरा॒थ्स्मेति॑ गो॒सुत्रं॑ वै - []

Pada Paata

गावः । वै । ए॒तत् । स॒त्रम् । आ॒स॒त् । अ॒शृ॒ङ्गाः । स॒तीः । शृ॒ङ्गाणि॑ । नः । जा॒यन्तै॑ ।
इति॑ । का॒मेन॑ । तासां॑ । दश॑ । मा॒साः । निषे॑ण्णा॒ इति॑ नि - स॒न्नाः । आ॒स॒न्न । अथ॑ ।
शृ॒ङ्गाणि॑ । अ॒जा॒यन्त॑ । ताः । उ॒दति॑ । अ॒ति॒ष्ठ॒न्न । अ॒रा॒थ्स्म । इति॑ । अथ॑ । यासां॑ । न
। अजा॑यन्त॒ ताः । स॑व॒थ्सुर॑मिति॑ सं - व॒थ्सुर॑म् । आ॒त्वा । उ॒दति॑ । अ॒ति॒ष्ठ॒न्न । अ॒रा॒थ्स्म
। इति॑ । यासां॑ । च॒ । अजा॑यन्त॒ यासां॑ । च॒ । न । ताः । उ॒भयीः॑ । उ॒दति॑ ।
अ॒ति॒ष्ठ॒न्न । अ॒रा॒थ्स्म । इति॑ । गो॒सु॒त्रमिति॑ गो - स॒त्रम् । वै ।

2 TS 7.5.1.2

TS 7.5.1.2

Samhita Paata

सँवथ्सुरो य एवं विद्वांसः सँवथ्सुर-मुपयन्त्यृद्धवन्त्येव तस्मात् तूपरा वार्षिकौ मासौ पत्वा चरति
सुत्राभिजितृह्यस्यै तस्मात् सँवथ्सुरसदो यत् किं च गृहे क्रियते तदाप्त-मवरुद्ध-मभिजितं क्रियते
समुद्रं वा एते प्र प्लवन्ते ये सँवथ्सुरमुपयन्ति यो वै समुद्रस्य पारं न पश्यति न वै स तत् उदेति
सँवथ्सुरो - []

Pada Paata

सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः । ये । एवम् । विद्वांसः । सँवथ्सुरमिति सं - वथ्सुरम् ।
उपयन्तीत्युप - यन्ति । ऋद्धवन्ति । एव । तस्मात् । तूपरा । वार्षिकौ । मासौ ।
पत्वा । चरति । सुत्राभिजितमिति सुत्र - अभिजितम् । हि । अस्यै । तस्मात् । सँवथ्सुर-
सदो इति सँवथ्सुर - सदः । यत् । किम् । च । गृहे । क्रियते । तत् । आप्तम् ।
अवरुद्धमित्यवरुद्धम् । अभिजितमित्यभि - जितम् । क्रियते । समुद्रम् । वै । एते । प्रेति ।
प्लवन्ते । ये । सँवथ्सुरमिति सं - वथ्सुरम् । उपयन्तीत्युप-यन्ति । यः । वै । समुद्रस्य ।
पारम् । न । पश्यति । न । वै । सः । ततः । उदिति । एति । सँवथ्सुर इति सं - वथ्सुरः ।

3 TS 7.5.1.3

TS 7.5.1.3

Samhita Paata

वै समुद्रस्तस्यैतत् पारं यदेतिरात्रौ य एवं विद्वांसः सँवथ्सुर-मुपयन्त्यनीर्ता एवोदचं गच्छन्तीयं वै
पूर्वोऽतिरात्रो ऽसावुत्तरो मनः पूर्वो वागुत्तरः प्राणः पूर्वोऽपान उत्तरः प्ररोधनं पूर्व उदयनमुत्तरो ज्यो-

तिष्ठोमो वैश्वानरो ऽतिरात्रो भवति ज्योतिरेव पुरस्ताद्धते सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै चतुर्विंशः
प्रायणीयो भवति चतुर्विंशति-रर्द्धमासाः - []

Pada Paata

वै । सुमुद्रः । तस्य । एतत् । पारम् । यत् । अतिरात्रावित्यति-रात्रौ । ये । एवम् । विद्वांसः
। सँवत्सरमिति सं - वत्सरम् । उपयन्तीत्युप - यन्ति । अनार्ताः । एव । उद्वचमित्युत् -
ऋचम् । गच्छन्ति । इयम् । वै । पूर्वः । अतिरात्र इत्यति - रात्रः । असौ । उत्तर इत्युत्
- तुरः । मनः । पूर्वः । वाक् । उत्तर इत्युत् - तुरः । प्राण इति प्र - अनः । पूर्वः । अपान
इत्यप - अनः । उत्तर इत्युत् - तुरः । प्ररोधनमिति प्र - रोधनम् । पूर्वः । उदयनमित्युत्-
अयनम् । उत्तर इत्युत् - तुरः । ज्योतिष्ठोम इति ज्योतिः-स्तोमः । वैश्वानरः । अतिरात्र
इत्यति - रात्रः । भवति । ज्योतिः । एव । पुरस्तात् । दुधते । सुवर्गस्येति सुवः - गस्य ।
लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै । चतुर्विंश इति चतुः - विंशः । प्रायणीय इति
प्र - अयनीयः । भवति । चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः ।

4 TS 7.5.1.4

TS 7.5.1.4

Samhita Paata

सँवत्सरः प्रयन्त एव सँवत्सरे प्रति तिष्ठन्ति तस्य त्रीणि च शतानि षष्टिश्च स्तोत्रीयास्तावतीः
सँवत्सरस्य रात्रय उभे एव सँवत्सरस्य रूपे औमुवन्ति ते सस्थित्या अरिष्ट्या उत्तरैरहोभिश्चरन्ति
षडहा भवन्ति षड् वा ऋतवः सँवत्सर ऋतुष्वेव सँवत्सरे प्रति तिष्ठन्ति गौश्चाऽऽयुश्च मद्ध्यतः

स्तोमौ॑ भवतः सँव॒थ्सुर॑स्यै॒व तन्मि॑थुनं म॒द्वय॑तो -[]

Pada Paata

सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरः॑ । प्र॒यन्तु॑ इति॑ प्र - यन्तः॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरे॑ ।
 प्रती॑ति । तिष्ठ॑न्ति । तस्य॑ । त्रीणि॑ । च॒ । श॒तानि॑ । ष॒ष्टिः । च॒ । स्तो॒त्रीयाः॑ । ताव॑तीः
 । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑ । रात्र॑यः । उ॒भे इति॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑
 । रू॒पे इति॑ । आ॒प्नुव॑न्ति । ते । स॒स्थित्या॑ इति॑ सं-स्थि॒त्यै । अरि॑ष्ट्यै । उ॒त्तरै॑रित्यु॒त् - त॒रैः
 । अ॒होभि॑रित्य॒हः-भिः॑ । च॒रन्ति॑ । ष॒ड॒हा इति॑ षट् - अ॒हाः । भ॒वन्ति॑ । षट् । वै । ऋ॒तवः॑
 । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं - व॒थ्सुरः॑ । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । सँव॒थ्सुर॑ इति॑ सं-व॒थ्सुरे॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑न्ति
 । गौः । च॒ । आ॒युः । च॒ । म॒द्वय॑तः । स्तोमौ॑ । भ॒वतः॑ । सँव॒थ्सुर॑स्येति॑ सं - व॒थ्सुर॑स्य॑
 । ए॒व । तत् । मि॒थुन॑म् । म॒द्वय॑तः ।

5 TS 7.5.1.5

TS 7.5.1.5

Samhita Paata

द॑धति प्र॒जन॑नाय॒ ज्योति॑र॒भितो॑ भवति वि॒मोच॑नमे॒व तच्छ॑न्दा॒स्ये॒व तद्-वि॑मो॒कं य॑न्त्यथो॑ उ॒भय॑-
 तो॒ज्योति॑षै॒व ष॑ड॒हेन॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्ति ब्रह्म॒वादि॑नो॒ वद॑न्त्यास॑न्ते केन॑ य॒न्तीति॑ दे॒व्याने॑न प॒थेति॑
 ब्रू॒याच्छ॑न्दा॒सि वै दे॑व्या॒नः प॑न्था॒ गाय॑त्री त्रि॒ष्टुब्ज॑ग॒तीज्योति॑र्वै गा॒यत्री॑ गौ॒स्त्रि॒ष्टुगा॒युर्ज॑ग॒ती यदे॑ते
 स्तोमा॑ भ॒वन्ति॑ दे॒व्याने॑नै॒व - []

Pada Paata

दधति । प्रजननायेति प्र - जननाय । ज्योतिः । अभितः । भवति । विमोचनमिति वि -
मोचनम् । एव । तत् । छन्दांसि । एव । तत् । विमोचमिति वि - मोचम् । यन्ति । अथो
इति । उभयतोज्योतिषेत्युभयतः-ज्योतिषा । एव । षडहेनेति षट्-अहेन । सुवर्गमिति सुवः -
गम् । लोकम् । यन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति । आसते । केन । यन्ति
। इति । देवयानेनेति देव - यानेन । पथा । इति । ब्रूयात् । छन्दांसि । वै । देवयान
इति देव - यानः । पन्थाः । गायत्री । त्रिष्टुप् । जगती । ज्योतिः । वै । गायत्री । गौः ।
त्रिष्टुक् । आयुः । जगती । यत् । एते । स्तोमाः । भवन्ति । देवयानेनेति देव-यानेन । एव ।

6 TS 7.5.1.6**TS 7.5.1.6****Samhita Paata**

तत् पथा यन्ति समानः सामं भवति देवल्लोको वै सामं देवल्लोकादेव नयन्त्यन्याअन्या ऋचो भवन्ति
मनुष्यलोको वा ऋचो मनुष्यलोकादेवान्यमन्यं देवल्लोकमभ्यारोहन्तो यन्त्यभिवर्तो ब्रह्मसामं भवति
सुवर्गस्य लोकस्याभिवृत्या अभिजिद्-भवति सुवर्गस्य लोकस्याभिजित्यै विश्वजिद्-भवति विश्वस्य
जित्यै मासिमांसि पृष्ठान्युप यन्ति मासिमांस्यतिग्राह्या गृह्यन्ते मासिमांस्येव वीर्यं () दधति मासां
प्रतिष्ठित्या उपरिष्ठान्मासां पृष्ठान्युप यन्ति तस्मादुपरिष्टादोषधयः फलं गृह्णन्ति ॥

Pada Paata

तत् । प॒था । य॒न्ति । स॒मा॒नम् । सा॒मं । भ॒व॒ति । दे॒व॒लो॒क इति॑ दे॒व - लो॒कः । वै । सा॒मं । दे॒व॒लो॒कादि॑ति॒ दे॒व - लो॒कात् । ए॒व । न । य॒न्ति । अ॒न्याअ॑न्या इत्य॒न्याः - अ॒न्याः । ऋ॒चः । भ॒व॒न्ति । म॒नु॒ष्य॒लो॒क इति॑ म॒नु॒ष्य - लो॒कः । वै । ऋ॒चः । म॒नु॒ष्य॒लो॒कादि॑ति॒ म॒नु॒ष्य - लो॒कात् । ए॒व । अ॒न्यम॑न्यमित्य॒न्यम् - अ॒न्यम् । दे॒व॒लो॒कमि॑ति॒ दे॒व - लो॒कम् । अ॒भ्यारो॑हन्त॒ इत्य॑भि-आ॒रोह॑न्तः । य॒न्ति । अ॒भि॒व॒र्त इत्य॑भि - व॒र्तः । ब्र॒ह्म॒सा॒ममि॑ति॒ ब्रह्म - सा॒मम् । भ॒व॒ति । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्यं । लो॒क॒स्यं । अ॒भि॒वृ॑त्या इत्य॒भि - वृ॒त्यै । अ॒भि॒जि॑दित्य॒भि - जि॒त् । भ॒व॒ति । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑ सु॒वः - ग॒स्यं । लो॒क॒स्यं । अ॒भि॒जि॑त्या इत्य॒भि - जि॒त्यै । वि॒श्व॒जि॑दि॒ति वि॒श्व - जि॒त् । भ॒व॒ति । वि॒श्व॒स्य । जि॒त्यै । मा॒सि॒मा॒सी॒ति मा॒सि - मा॒सि । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पे॒ति । य॒न्ति । मा॒सि॒मा॒सी॒ति मा॒सि - मा॒सि । अ॒ति॒ग्रा॒ह्या इत्य॑ति - ग्रा॒ह्याः । गृ॒ह्यन्ते॑ । मा॒सि॒मा॒सी॒ति मा॒सि - मा॒सि । ए॒व । वी॒र्य॑म् () । दु॒ध॒ति । मा॒साम् । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति - स्थि॒त्यै । उ॒परि॑ष्ठात् । मा॒साम् । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पे॒ति । य॒न्ति । तस्मा॑त् । उ॒परि॑ष्ठात् । ओष॑धयः । फल॑म् । गृ॒ह्यन्ति॑ ॥

7 TS 7.5.2.1**TS 7.5.2.1****Samhita Paata**

गा॒वो वा ए॒तथ् स॒त्रमा॑सताशृ॒ङ्गाः सु॒तीः शृ॒ङ्गाणि॑ सि॒षास॑न्तीस्तासां द॒श मा॒सा नि॑षण्णा आस॒न्नथ् शृ॒ङ्गाण्य॑जायन्त ता अ॒ब्रुव॑न्नरा॒थस्मो॑त् ति॒ष्ठा॒माव॑ तं का॒मम॑रुथ्स्महि॒ येन॑ का॒मेन॑ न्यष॑दामेति॒ तासा॑मु॒ त्वा अ॑ब्रुव॒न्नर्द्धा॑वा॒ याव॑तीर्वाऽऽसा॑महा ए॒वेमौ॑द्वा॒दशौ॑ मा॒सौ स॑वथ्सुरः॒ सु॒पांचो॑त् ति॒ष्ठा॒मेति॑ तासां - []

Pada Paata

गावः । वै । एतत् । सुत्रम् । आसुत् । अशृङ्गाः । सुतीः । शृङ्गाणि । सिषासन्तीः । तासाम् । दश । मासाः । निषण्णा इति नि - सन्नाः । आसन्न । अथ । शृङ्गाणि । अजायन्त । ताः । अब्रुवन् । अरथ्स्म । उदिति । तिष्ठाम् । अवेति । तम् । कामम् । अरुथ्स्महि । येन । कामेन । न्यषदामेति नि - असदाम । इति । तासाम् । उ । तु । वै । अब्रुवन् । अर्धाः । वा । यावतीः । वा । आसामहै । एव । इमौ । द्वादशौ । मासौ । सवथ्सरमिति सं - वथ्सरम् । सपाद्येति सं - पाद्य । उदिति । तिष्ठाम् । इति । तासाम् ।

8 TS 7.5.2.2**TS 7.5.2.2****Samhita Paata**

द्वादशे मासि शृङ्गाणि प्रावर्तन्त श्रद्धया वाऽश्रद्धया वा ता इमा यास्तूपरा उभय्यो वाव ता और्द्ध्वान् । याश्च शृङ्गाण्यसन्वन् । याश्चोर्जमवारुन्धतर्द्धोति दशसु मासूत्तिष्ठन्वृद्धोति द्वादशसु य एवं वेद पदेन खलु वा एते यन्ति विन्दति खलु वै पदेन यन् तद्वा एतद्वृद्धमयनं तस्मा () देतद्-गोसनि ॥

Pada Paata

द्वादशे । मासि । शृङ्गाणि । प्रेति । अवर्तन्त । श्रद्धयेति श्रत्-धया । वा । अश्रद्धयेत्यश्रत् -

ध्या॒ । वा॒ । ताः॑ । इ॒माः॑ । याः॑ । तू॒प॒राः॑ । उ॒भ॒य्यः॑ । वाव॑ । ताः॑ । आ॒र्ध्व॒व॒न् । याः॑ ।
 च॒ । शृ॒ङ्गा॒णि । अ॒स॒न्व॒न् । याः॑ । च॒ । ऊ॒र्ज॑म् । अ॒वा॒रु॑न्धतेत्य॒व - अ॒रु॑न्धत । ऋ॒द्भो॒ति॑ ।
 द॒श॒स्वि॒ति॑ द॒श - सु॑ । मा॒सु॑ । उ॒त्ति॒ष्ठ॒न्नित्यु॑त्-तिष्ठ॒न् । ऋ॒द्भो॒ति॑ । द्वा॒द॒श॒स्वि॒ति॑ द्वा॒द॒श - सु॑ ।
 यः॑ । ए॒वम् । वे॒द॑ । प॒देन॑ । ख॒लु॑ । वै । ए॒ते । य॒न्ति॑ । वि॒न्द॒ति॑ । ख॒लु॑ । वै । प॒देन॑ ।
 य॒न् । तत् । वै । ए॒तत् । ऋ॒द्ध॒म् । अ॒य॒नम् । तस्मा॑त् () । ए॒तत् । गो॒स॒नी॒ति॑ गो - स॒नि॑ ॥

9 TS 7.5.3.1

TS 7.5.3.1

Samhita Paata

प्र॒थ॒मे मा॒सि॑ पृ॒ष्ठान्यु॑प॒ यन्ति॑ म॒द्भ्य॒मे॒ उप॑ य॒न्त्यु॒त्त॒म॒ उप॑ य॒न्ति॑ तदा॑हुर्या॒ वै त्रि॒रेक॒स्याहं॑ उप॒सीद॑न्ति
 दु॒हं वै सा॒ऽप॒रा॒भ्यां॑ दो॒हा॒भ्यां॑ दु॒हेऽथ॑ कु॒तः सा॒ धो॒क्ष्य॒ते॒ यां द्वा॒द॒श॑ कृ॒त्वं उप॒सीद॑न्तीति॒ सं॒व॒त्स॒र॑
 स॒पा॒द्यो॒त्त॒मे मा॒सि॑ स॒कृत्॑ पृ॒ष्ठान्यु॑पेयु॒स्तद्-य॒ज॑मा॒ना य॒ज्ञं प॒शू॒न॒व॑ रु॒न्ध॒ते स॒मु॒द्रं॒ वा - []

Pada Paata

प्र॒थ॒मे । मा॒सि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । म॒द्भ्य॒मे॒ । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । उ॒त्त॒म॒ इत्यु॑त्
 - त॒मे । उ॒पेति॑ । य॒न्ति॑ । तत् । आ॒हुः॑ । या॒म् । वै । त्रिः॑ । ए॒क॑स्य । अ॒हं॑ ।
 उ॒प॒सीद॑न्तीत्यु॑प - सीद॑न्ति । दु॒हम् । वै । सा॒ । अ॒प॒रा॒भ्याम् । दो॒हा॒भ्याम् । दु॒हे॒ । अथ॑ ।
 कु॒तः । सा॒ । धो॒क्ष्य॒ते॒ । या॒म् । द्वा॒द॒श॑ । कृ॒त्वं॑ । उ॒प॒सीद॑न्तीत्यु॑प - सीद॑न्ति । इति॑ ।
 सं॒व॒त्स॒र॒मि॒ति॑ सं - व॒त्स॒र॒म् । स॒पा॒द्येति॑ सं - पा॒द्य॑ । उ॒त्त॒म॒ इत्यु॑त् - त॒मे । मा॒सि॑ । स॒कृत्॑ । पृ॒ष्ठा-

निं । उपेतिं । इयुः । तत् । यजमानाः । यश्म । पशून् । अवेतिं । रुन्धते । समुद्रम् । वै ।

10 TS 7.5.3.2

TS 7.5.3.2

Samhita Paata

एतेनवारमपारं प्र प्लवन्ते ये सँवथ्सुरमुपयन्ति यद् बृहद्-रथन्तरे अन्वर्जैर्युथाम् मद्भ्यै समुद्रस्य प्लव-
मन्वर्जैर्युस्तादृक् तदनुथ्सर्गं बृहद्-रथन्तराभ्यामित्वा प्रतिष्ठां गच्छन्ति सर्वेभ्यो वै कामेभ्यः सन्धिर्दुहे
तद्-यजमानाः सर्वान् कामानव रुन्धते ॥

Pada Paata

एते । अनवारम् । अपारम् । प्रेतिं । प्लवन्ते । ये । सँवथ्सुरमिति सं - वथ्सुरम् । उपयन्तीत्युप
- यन्ति । यत् । बृहद्रथन्तरे इति बृहत् - रथन्तरे । अन्वर्जैर्युथित्यनु - अर्जैर्युः । यथाम् । मद्भ्यै
। समुद्रस्य । प्लवम् । अन्वर्जैर्युथित्यनु - अर्जैर्युः । तादृक् । तत् । अनुथ्सर्गमित्यनुत् - सर्गम्
। बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् - रथन्तराभ्याम् । इत्वा । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । गच्छन्ति
। सर्वेभ्यः । वै । कामेभ्यः । सन्धिरिति सं - धिः । दुहे । तत् । यजमानाः । सर्वान् ।
कामान् । अवेतिं । रुन्धते ॥

11 TS 7.5.4.1

TS 7.5.4.1

Samhita Paata

सुमा॒न्यं ऋचो॑ भवन्ति मनुष्यलो॒को वा ऋचो॑ मनुष्यलो॒कादे॒व न यन्त्य॒न्यद॑न्य॒थ सामं॑ भवति
दे॒वलो॒को वै सामं॑ दे॒वलो॒कादे॒वान्यम॑न्यं मनुष्यलो॒कं प्र॒त्यव॑रोह॒न्तो यन्ति॑ जग॑तीम॒ग्र उप॑ यन्ति॒
जग॑तीं वै छन्दा॑सि प्र॒त्यव॑रोह॒न्त्या-ग्र॑य॒णं ग्रहा॑ बृहत् पृ॒ष्ठानि॑ त्रय॑स्त्रि॒श॒स्तोमा॑-स्तस्मा॑-ज्याया॑सं
कनी॑यान् प्र॒त्यव॑रोहति वैश्व॑क॒र्मणो॑ गृह्य॑तेवि॒श्वान्ये॒व तेन॑ कर्मा॑णि यज॑माना॒ अव॑ रुन्ध॒त आदि॑त्यो-
]

Pada Paata

सुमा॒न्यः । ऋचः॑ । भ॒वन्ति॑ । म॒नुष्य॑लो॒क इति॑ मनुष्य - लो॒कः । वै । ऋचः॑ । म॒नुष्य॑-
लो॒कादि॑ति मनुष्य - लो॒कात् । ए॒व । न । य॒न्ति॑ । अ॒न्यद॑न्य॒दित्य॑न्यत् - अ॒न्यत् । सामं॑ ।
भ॒वति॑ । दे॒वलो॒क इति॑ दे॒व - लो॒कः । वै । सामं॑ । दे॒वलो॒कादि॑ति दे॒व - लो॒कात् । ए॒व ।
अ॒न्यम॑न्य॒मित्य॑न्यं - अ॒न्यम् । म॒नुष्य॑लो॒कमि॑ति मनुष्य - लो॒कम् । प्र॒त्यव॑रोह॒न्त इति॑ प्रति -
अ॒वरोह॑न्तः । य॒न्ति॑ । जग॑तीम् । अ॒ग्रे । उपे॑ति । य॒न्ति॑ । जग॑तीम् । वै । छन्दा॑सि ।
प्र॒त्यव॑रोह॒न्तीति॑ प्रति - अ॒वरोह॑न्ति । आ॒ग्र॒य॒णम् । ग्रहाः॑ । बृह॑त् । पृ॒ष्ठानि॑ । त्रय॑स्त्रि॒शमि॑ति
त्रयः॑ - त्रि॒शम् । स्तोमाः॑ । तस्मा॑त् । ज्याया॑सम् । कनी॑यान् । प्र॒त्यव॑रोह॒तीति॑ प्रति -
अ॒वरोह॑ति । वैश्व॑क॒र्मण इति॑ वैश्व - क॒र्मणः॑ । गृह्य॑ते । वि॒श्वानि॑ । ए॒व । तेन॑ । कर्मा॑णि ।
यज॑मानाः । अ॒वेति॑ । रुन्ध॑ते । आ॒दि॒त्यः ।

12 TS 7.5.4.2

TS 7.5.4.2

Samhita Paata

गृह्यते इयं वा अदिति॑रस्यामे॒व प्रति॑ तिष्ठन्त्यन्योऽन्यो गृह्यते मिथुन॑त्वाय प्रजा॑त्या अवान्तरं॑ वै
दशरा॑त्रेण प्रजाप॑तिः प्रजा असृ॑जत् यद्-दशरा॑त्रो भव॑ति प्रजा ए॒व तद्-यज॑मानाः सृजन्त ए॒ता ह
वा उ॒दङ्कः शौल्बा॑यनः स॒त्रस्य॑र्द्धिमुवाच॑ यद्-दशरा॑त्रो यद्-दशरा॑त्रो भव॑ति स॒त्रस्य॑र्द्ध्या अथो॑ यदे॒व
पूर्वेष्व॑हस्सु विलो॑म क्रियते॑ तस्यै॒वै ()-षा शान्तिः॑ ॥

Pada Paata

गृह्यते । इयम् । वै । अदितिः । अस्याम् । ए॒व । प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति । अन्योन्य॑ इत्य-
न्यः - अन्यः । गृह्यते इति॑ । मिथुन॑त्वायेति॑ मिथुन - त्वायं । प्रजा॑त्या इति॑ प्र - जात्यै ।
अ॒वा॒न्त॒र॒मि॒त्य॑व - अ॒न्त॒र॒म् । वै । द॒श॒रा॒त्रे॒णे॒ति॑ दश - रा॒त्रेण॑ । प्रजाप॑तिरिति॑ प्रजा - प॒तिः
। प्रजा॑ इति॑ प्र - जाः । असृ॑जत् । यत् । द॒श॒रा॒त्र॒ इति॑ दश - रा॒त्रः । भव॑ति । प्रजा॑
इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । यज॑मानाः । सृज॑न्ते । ए॒ताम् । ह । वै । उ॒द॒ङ्कः ।
शौल्बा॑यनः । स॒त्रस्य॑ । ऋ॒द्धि॑म् । उ॒वा॒च॒ । यत् । द॒श॒रा॒त्र॒ इति॑ दश - रा॒त्रः । यत् ।
द॒श॒रा॒त्र॒ इति॑ दश - रा॒त्रः । भव॑ति । स॒त्रस्य॑ । ऋ॒द्ध्यै॑ । अथो॑ इति॑ । यत् । ए॒व । पूर्वेषु॑
। अ॒ह॒स्वि॒त्य॒हः॑ - सु । वि॒लो॒मे॒ति॑ वि - लो॒म् । क्रि॒य॒ते॑ । तस्य॑ । ए॒व () । ए॒षा । शान्तिः॑ ॥

13 TS 7.5.5.1

TS 7.5.5.1

Samhita Paata

यदि॑ सोमौ स॒सु॒तौ स्यातां॑ मह॒ति रात्रि॑यै प्रा॒तरनु॒वाक॒मुपाकु॑र्यात् पूर्वो॑ वाचं॑ पूर्वो॑ दे॒वताः॑ पूर्वः॑ छ॒न्दा॑सि वृ॒द्धे वृष॑ण्वतीं प्रति॒पदं॑ कुर्यात् प्रा॒तस्स॒वना॑दे॒वैषामिन्द्रं॑ वृ॒द्धे ऽथो॑ ख॒ल्वाहुः॑ स॒वनमु॒खे-स॒वनमु॒खे का॒र्येति॑ स॒वनमु॒खात् स॒वनमु॒खा-दे॒वैषामिन्द्रं॑ वृ॒द्धे सँवे॑शायोप॒वेशाय॑ गाय॒त्रिया॑स्त्रि॒ष्टुभो॑ जग॑त्या अनु॒ष्टुभः॑ प॒ङ्क्त्या॑ अ॒भिभू॑त्यै स्वाहा॑ छ॒न्दा॑सि वै सँवे॑श उ॒पवे॑शः छ॒न्दोभि॑रे॒वैषां- []

Pada Paata

यदि॑ । सोमौ॑ । स॒सु॒ता॒विति॑ सं - सु॒तौ । स्यातां॑ । मह॒ति । रात्रि॑यै । प्रा॒तरनु॒वाक॒मि॒ति प्रातः॑ - अनु॒वाक॒म् । उ॒पाकु॑र्यादित्यु॒प - आकु॑र्यात् । पूर्वः॑ । वाचं॑ । पूर्वः॑ । दे॒वताः॑ । पूर्वः॑ । छ॒न्दा॑सि । वृ॒द्धे । वृष॑ण्वतीमिति॑ वृषणं॑ - वृ॒तीम् । प्रति॒पद॑मिति॑ प्रति - पदं॑ । कुर्यात् । प्रा॒तस्स॒वना॑दिति॑ प्रातः-स॒वनात् । ए॒व । ए॒षाम् । इन्द्रं॑ । वृ॒द्धे । अथो॑ इ॒ति । ख॒ल्वु॑ । आ॒हुः । स॒वनमु॒खेस॒वनमु॒ख इति॑ स॒वनमु॒खे - स॒वनमु॒खे । का॒र्या॑ । इति॑ । स॒वनमु॒खात्स॒वनमु॒खा॒दिति॑ स॒वनमु॒खात् - स॒वनमु॒खात् । ए॒व । ए॒षाम् । इन्द्रं॑ । वृ॒द्धे । सँवे॑शायेति॑ सं - वे॒शाय॑ । उ॒पवे॑शायेत्यु॒प - वे॒शाय॑ । गा॒य॒त्रियाः॑ । त्रि॒ष्टुभः॑ । जग॑त्याः । अनु॒ष्टुभ॑ इत्यनु॑ - स्तु॒भः । प॒ङ्क्त्याः॑ । अ॒भिभू॑त्या इत्यभि॑ - भू॒त्यै । स्वाहा॑ । छ॒न्दा॑सि । वै । सँवे॑श इति॑ सं - वे॒शः । उ॒पवे॑श इत्यु॒प - वे॒शः । छ॒न्दोभि॑रिति॑ छन्दः॑ - भिः॑ । ए॒व । ए॒षाम् ।

14 TS 7.5.5.2

TS 7.5.5.2

Samhita Paata

छन्दा॑सि वृ॒द्धे स॒जनी॑यः॒ शस्यं॑ वि॒हव्यः॑ शस्यं॑म॒गस्त्य॑स्य कया॑शुभीयः॒ शस्यं॑मे॒ताव॑द्वा अ॒स्ति
याव॑दे॒तद्-याव॑दे॒वास्ति॑ तदे॒षां वृ॒द्धे यदि॑ प्रा॒तस्स॑व॒ने क॒लशो॑ दी॒र्येत॑ वैष्ण॒वीषु॑ शि॒पिवि॑ष्ट॒व॒तीषु॑ स्तु॒वीर॒-
न॒यद्वै य॒ज्ञस्या॑-ति॒रिच्य॑ते वि॒ष्णुं तच्छि॑पि॒विष्टम॒भ्यति॑ रिच्यते तद्वि॒ष्णुः शि॒पिवि॑ष्टोऽति॑रिक्त ए॒वाति॑रिक्तं
दधा॒त्यथो॑ अति॑रिक्तेनै॒वा-ति॑रिक्तमा॒त्वाऽव॑ () रु॒न्धते॑ यदि॑ म॒द्ध्यन्दि॑ने दी॒र्येत॑ वष॒ट्कार॑नि॒धनः॑ सामं
कुर्यु॑र्वष॒ट्कारो॑ वै य॒ज्ञस्य॑ प्र॒तिष्ठा॑ प्र॒तिष्ठामे॒वैन॑द्-गम॒यन्ति॑ यदि॑ तृतीय॑स॒व॒न ए॒तदे॒व ॥

Pada Paata

छन्दा॑सि । वृ॒द्धे । स॒जनी॑यमि॒ति स - ज॒नीय॑म् । शस्य॑म् । वि॒हव्य॑मि॒ति वि - ह॒व्यम् ।
शस्य॑म् । अ॒गस्त्य॑स्य । क॒याशु॑भीयमि॒ति क॒या-शु॑भीय॑म् । शस्य॑म् । ए॒ताव॑त् । वै । अ॒स्ति
। याव॑त् । ए॒तत् । याव॑त् । ए॒व । अ॒स्ति । तत् । ए॒षाम् । वृ॒द्धे । यदि॑ । प्रा॒तस्स॑व॒न
इति॑ प्रा॒तः - स॒व॒ने । क॒लशः॑ । दी॒र्येत॑ । वैष्ण॒वीषु॑ । शि॒पिवि॑ष्ट॒व॒तीष्वि॑ति शि॒पिवि॑ष्ट - व॒तीषु॑
। स्तु॒वीर॒न् । यत् । वै । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒तिरि॑च्य॒त इत्य॑ति - रिच्य॑ते । वि॒ष्णुम् । तत् ।
शि॒पिवि॑ष्टमि॒ति शि॒पि - वि॑ष्टम् । अ॒भि । अ॒तीति॑ । रि॒च्यते॑ । तत् । वि॒ष्णुः । शि॒पिवि॑ष्ट इति॑
शि॒पि - वि॑ष्टः । अति॑रिक्त इत्य॒ति- रि॒क्ते । ए॒व । अति॑रिक्तमि॒त्यति॑ - रि॒क्तम् । दधा॒ति । अथो॑
इति॑ । अति॑रिक्तेनेत्य॒ति - रि॒क्तेन॑ । ए॒व । अति॑रिक्तमि॒त्यति॑ - रि॒क्तम् । आ॒त्वा । अवे॑ति ()
। रु॒न्धते॑ । यदि॑ । म॒द्ध्यन्दि॑ने । दी॒र्येत॑ । वष॒ट्कार॑नि॒धनमि॒ति वष॒ट्कार - नि॒धनम् । सामं॑ ।
कुर्युः॑ । वष॒ट्कार इति॑ वषट् - का॒रः । वै । य॒ज्ञस्य॑ । प्र॒तिष्ठेति॑ प्र॒ति - स्था॑ । प्र॒तिष्ठामि॒ति प्र॒ति
- स्था॑म् । ए॒व । ए॒नत् । ग॒म॒यन्ति॑ । यदि॑ । तृतीय॑स॒व॒न इति॑ तृतीय - स॒व॒ने । ए॒तत् । ए॒व ॥

15 TS 7.5.6.1

TS 7.5.6.1

Samhita Paata

षडुहैर्मासान्थ सृपांघाहरुथ सृजन्ति षडुहैरहि मासान्थ सृपश्यन्त्य-र्द्धमासैर्मासान्थ सृपांघाहरुथ
 सृजन्त्य-र्द्धमासैरहि मासान्थ सृपश्यन्त्यमावास्या मासान्थ सृपांघाहरुथ सृजन्त्यमावास्या हि
 मासान्थ सृपश्यन्ति पौर्णमास्या मासान्थ सृपांघाहरुथ सृजन्ति पौर्णमास्या हि मासान्थ सृपश्यन्ति
 यो वै पूर्ण आसिञ्चति परा स सिञ्चति यः पूर्णादुदचति - []

Pada Paata

षडुहैरिति षट् - अहैः । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति ।
 षडुहैरिति षट् - अहैः । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति सं - पश्यन्ति । अर्द्धमासैरित्यर्द्ध -
 मासैः । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति । अर्द्धमासैरित्यर्द्ध -
 मासैः । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति सं - पश्यन्ति । अमावास्यायेत्यमा - वास्या । मासान्
 । सृपांघेति सं - पाद्यं । अहः । उदिति । सृजन्ति । अमावास्यायेत्यमा - वास्या । हि ।
 मासान् । सृपश्यन्तीति सं-पश्यन्ति । पौर्णमास्येति पौर्ण-मास्या । मासान् । सृपांघेति सं - पाद्यं
 । अहः । उदिति । सृजन्ति । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या । हि । मासान् । सृपश्यन्तीति
 सं - पश्यन्ति । यः । वै । पूर्णे । आसिञ्चतीत्यां - सिञ्चति । परेति । सः । सिञ्चति । यः
 । पूर्णात् । उदचतीत्युत् - अचति ।

16 TS 7.5.6.2

TS 7.5.6.2

Samhita Paata

प्राणमस्मिन्त्स दधाति यत् पौर्णमास्या मासान्त्स सपांद्याहरुथ सृजन्ति सँवत्सरायैव तत् प्राणं
दधति तदनु सत्रिणः प्राणन्ति यदहर्नोत्सृजेयुर्यथा दतिरुपनद्धो विपतत्येवः सँवत्सरो वि पतेदार्ति-
माच्छेयुर्यत् पौर्णमास्या मासान्त्स-सपांद्याहरुथ सृजन्ति सँवत्सरायैव तदुदानं दधति तदनु सत्रिण
उ - []

Pada Paata

प्राणमिति प्र - अनम् । अस्मिन् । सः । दधाति । यत् । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या ।
मासान् । सपांद्येति सं - पाद्यं । अहः । उत्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । सँवत्सरायेति सं-वत्सरायं
। एव । तत् । प्राणमिति प्र - अनम् । दधति । तत् । अन्विति । सत्रिणः । प्रेति ।
अनन्ति । यत् । अहः । न । उत्सृजेयुरित्युत्-सृजेयुः । यथा । दतिः । उपनद्ध इत्युप -
नद्धः । विपततीति वि - पतति । एवम् । सँवत्सरो इति सं - वत्सरोः । वीति । पतेत् ।
आर्तिम् । एति । ऋच्छेयुः । यत् । पौर्णमास्येति पौर्ण - मास्या । मासान् । सपांद्येति सं
- पाद्यं । अहः । उत्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । सँवत्सरायेति सं - वत्सरायं । एव । तत् ।
उदानमित्युत् - अनम् । दधति । तत् । अन्विति । सत्रिणः । उदिति ।

17 TS 7.5.6.3

TS 7.5.6.3

Samhita Paata

दे॒नन्ति॒ नाऽऽ*र्ति॑माच्छ॒न्ति पू॒र्णमा॑से॒ वै दे॒वाना॑ः सु॒तो यत् पौ॑र्णमा॒स्या मासा॑न्थ-स॒पांघा॑ह॒रुथ॑ सृ॒जन्ति॑
दे॒वाना॑मे॒व तद्-य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञं प्र॒त्यव॑रोहन्ति॒ वि वा ए॒तद्-य॒ज्ञं छि॑न्दन्ति॒ यथ॑ ष॒डह॑स॒न्तं तं॑ सं॒तम॑थाह॒रुथ॑
सृ॒जन्ति॑ प्रा॒जाप॑त्यं प॒शुमा॑ ल॒भन्ते॑ प्र॒जाप॑तिः॒ सर्वा॑ दे॒वता॑ दे॒वता॑भिरे॒व य॒ज्ञः सं त॑न्वन्ति॒ यन्ति॑ वा
ए॒ते स॒र्वना॑द्येऽहं -[]

Pada Paata

अ॒न॒न्ति । न । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒न्ति । पू॒र्णमा॑स इति पू॒र्ण - मा॒से । वै । दे॒वाना॑म्
। सु॒तः । यत् । पौ॑र्णमा॒स्येति॑ पौ॒र्ण - मा॒स्या । मासा॑न् । स॒पांघेति॑ सं - पा॒घं । अ॒हः
। उ॒थ्सृ॒जन्तीत्यु॑त् - सृ॒जन्ति॑ । दे॒वाना॑म् । ए॒व । तत् । य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञम् । प्र॒त्यव॑रोह॒न्तीति॑
प्रति॑ - अ॒वरो॑हन्ति । वी॒ति । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञम् । छि॑न्दन्ति । यत् । ष॒डह॑स॒न्तं तमि॑ति
ष॒डह॑ - स॒न्तं तम् । स॒न्तम् । अथ॑ । अ॒हः । उ॒थ्सृ॒जन्तीत्यु॑त् - सृ॒जन्ति॑ । प्रा॒जाप॑त्यमि॒ति॑
प्रा॒जाप॑त्यम् । प॒शुम् । ए॒ति । ल॒भन्ते॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जाप॑तिः । सर्वाः॑ । दे॒वताः॑ ।
दे॒वता॑भिः । ए॒व । य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । त॒न्वन्ति॑ । यन्ति॑ । वै । ए॒ते । स॒र्वना॑त् । ये । अ॒हः ।

18 TS 7.5.6.4

TS 7.5.6.4

Samhita Paata

-रुथ् सृजन्ति तुरीयं खलु वा एतथ् सवनं यथ् सानाय्यं यथ् सानाय्यं भवति तेनैव सवनान्न यन्ति समुपहूय भक्षयन्त्येतथ् सोमपीथा ह्येतर्हि यथायतनं वा एतेषां सवनभाजो देवता गच्छन्ति येऽहरुथ् सृजन्त्यनुसवनं पुरोडाशान् निर्वपन्ति यथायतनादेव सवनभाजो देवता अवे रुन्धते ऽष्टाकपालान् प्रातस्सवन एकादशकपालान् माद्व्यन्दिने सवने द्वादशकपालांस्तृतीयसवने छन्दांस्येवाऽऽप्त्वा () -ऽव रुन्धते वैश्वदेवं चरुं तृतीयसवने निर्वपन्ति वैश्वदेवं वै तृतीयसवनं तेनैव तृतीयसवनान्न यन्ति ॥

Pada Paata

उथ्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । तुरीयम् । खलु । वै । एतत् । सवनम् । यत् । सान्नाय्यमिति सां-नाय्यम् । यत् । सान्नाय्यमिति सां-नाय्यम् । भवति । तेन । एव । सवनात् । न । यन्ति । समुपहूयेति सं - उपहूय । भक्षयन्ति । एतथ्सोमपीथा इत्येतत् - सोमपीथाः । हि । एतर्हि । यथायतनमिति यथा - अयतनम् । वै । एतेषाम् । सवनभाज इति सवन - भाजः । देवताः । गच्छन्ति । ये । अहः । उथ्सृजन्तीत्युत् - सृजन्ति । अनुसवनमित्यनु - सवनम् । पुरोडाशान् । निर्वपति । वपन्ति । यथायतनादिति यथा - आयतनात् । एव । सवनभाज इति सवन - भाजः । देवताः । अवेति । रुन्धते । ऽष्टाकपालानित्यष्टा - कपालान् । प्रातस्सवन इति प्रातः - सवने । एकादशकपालानित्येकादश - कपालान् । माद्व्यन्दिने । सवने । द्वादशकपालानिति द्वादश - कपालान् । तृतीयसवन इति तृतीय - सवने । छन्दांसि । एव । आप्त्वा () । अवेति । रुन्धते । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवम् । चरुम् ।

तृतीयसुवन इति तृतीय-सुवने । निरिति । वृप्ति । वैश्वदेवमिति वैश्व - देवम् । वै । तृतीय-
सुवनमिति तृतीय - सुवनम् । तेन । एव । तृतीयसुवनादिति तृतीय - सुवनात् । न । यन्ति ॥

19 TS 7.5.7.1

TS 7.5.7.1

Samhita Paata

उथ्सृज्या(3)नोथ्सृज्या(3)मिति मीमांसन्ते ब्रह्मवादिनस्तद्वाहुरुथ सृज्यमेवेत्यमावास्यायां च पौ-
र्णमास्यां चोथ्सृज्यमित्याहुरेते हि यज्ञं वहत इति ते त्वाव नोथ्सृज्ये इत्याहुर्ये अवान्तरं यज्ञं
भेजाते इति या प्रथमा व्यष्टका तस्यामुथ्सृज्यमित्याहुरेष वै मासो विशर इति नाऽऽदिष्ट - []

Pada Paata

उथ्सृज्या(3)मित्युत् - सृज्या(3)म् । न । उथ्सृज्या(3)मित्युत् - सृज्या(3)म् । इति । मीमा-
ंसन्ते । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । तत् । उ । आहुः । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम्
। एव । इति । अमावास्यायामित्यमा - वास्यायाम् । च । पौर्णमास्यामिति पौर्ण - मास्याम्
। च । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम् । इति । आहुः । एते इति । हि । यज्ञम् । वहतः ।
इति । ते इति । तु । वाव । न । उथ्सृज्ये इत्युत् - सृज्ये । इति । आहुः । ये इति ।
अवान्तरमित्यव - अन्तरम् । यज्ञम् । भेजाते इति । इति । या । प्रथमा । व्यष्टकेति वि -
अष्टका । तस्याम् । उथ्सृज्यमित्युत् - सृज्यम् । इति । आहुः । एषः । वै । मासः ।
विशर इति वि - शरः । इति । न । आदिष्टमित्या - दिष्टम् ।

20 TS 7.5.7.2

TS 7.5.7.2

Samhita Paata

-मु॒थ्सृ॒जेयु॒-र्यदादिष्ट-मु॒थ्सृ॒जेयु॒र्यादृ॒शे पुनः॑ पर्या॒प्ला॒वे म॒द्ध्यै षड॒हस्य॑ स॒प॒द्ये॒त षड॒हैर्मा॒सा॒न्थ स॒पां॒द्य यथ॑
स॒प्त॒म- म॒ह॒स्तस्मि॒न्नु॒थ सृ॒जेयु॒-स्तद॒ग्रये॑ वसु॑मते पुरो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेयुरै॒न्द्रं द॒धीन्द्रा॑य म॒रु॒त्वंते॑
पुरो॒डाश॑मेका॒दश॑कपालं॒ वैश्व॑दे॒वं द्वा॒द॒श॑कपालम॒ग्रेवै॑ वसु॑मतः प्रा॒तस्स॒व॒नं यद॒ग्रये॑ वसु॑मते पुरो॒डाश॑-
म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑प॒न्ति दे॒वता॑मे॒व तद्-भा॒गिनी॑ कुर्व॒न्ति - []

Pada Paata

उदि॒तिं । सृ॒जेयुः॑ । यत् । आदि॑ष्टमित्या - दिष्टम् । उ॒थ्सृ॒जेयु॒रित्यु॑त् - सृ॒जेयुः॑ । यादृ॒शे । पुनः॑
। पर्या॒प्ला॒व इति॑ परि - आ॒प्ला॒वे । म॒द्ध्यै । षड॒हस्येति॑ षट् - अ॒हस्य॑ । स॒प॒द्ये॒तेति॑ सं - प॒द्येत॑ ।
षड॒हैरिति॑ षट् - अ॒हैः । मा॒सान् । स॒पां॒द्येति॑ सं - पा॒द्यं । यत् । स॒प्त॒मम् । अ॒हः । तस्मि॒न् ।
उदि॒तिं । सृ॒जेयुः॑ । तत् । अ॒ग्रये॑ । वसु॑मत् इति॑ वसु॑ - म॒ते । पुरो॒डाश॑म् । अ॒ष्टाक॑पालमि॒त्य॒ष्टा
- क॒पालम् । निरि॒तिः । व॒पेयुः॑ । ऐ॒न्द्रम् । द॒धि । इन्द्रा॑य । म॒रु॒त्वंते॑ । पुरो॒डाश॑म् ।
एका॒द॒श॑कपालमि॒त्येका॑द॒श - क॒पालम् । वैश्व॑दे॒वमिति॑ वैश्व॑-दे॒वम् । द्वा॒द॒श॑कपालमि॒ति द्वा॑द॒श -
क॒पालम् । अ॒ग्रेः । वै । वसु॑मत् इति॑ वसु॑ - म॒तः । प्रा॒तस्स॒व॒नमिति॑ प्रा॒तः - स॒व॒नम् । यत्
। अ॒ग्रये॑ । वसु॑मत् इति॑ वसु॑-म॒ते । पुरो॒डाश॑म् । अ॒ष्टाक॑पालमि॒त्य॒ष्टा - क॒पालम् । निर्व॑प॒न्तीति॑
निः - व॒प॒न्ति । दे॒वता॑म् । ए॒व । तत् । भा॒गिनी॑म् । कुर्व॒न्ति ।

21 TS 7.5.7.3

TS 7.5.7.3

Samhita Paata

सर्वनमष्टाभिरुपं यन्ति यद्वैन्द्रं दधि भवतीन्द्रमेव तद्-भागधेयान्न च्यावयन्तीन्द्रस्य वै मरुत्वतो
माद्वयन्दिनः सर्वनं यदिन्द्राय मरुत्वते पुरोडाशमेकादशकपालं निर्वपन्ति देवतामेव तद्-भागिनीं
कुर्वन्ति सर्वनमेकादशभिरुपं यन्ति विश्वेषां वै देवानामृभुमतां तृतीयसर्वनयद्-वैश्वदेवं द्वादशकपालं
निर्वपन्ति देवता एव तद्-भागिनीः कुर्वन्ति सर्वनं द्वादशभिः - []

Pada Paata

सर्वनम् । अष्टाभिः । उपेति । यन्ति । यत् । ऐन्द्रम् । दधि । भवति । इन्द्रम् । एव । तत्
। भागधेयादिति भाग-धेयात् । न । च्यावयन्ति । इन्द्रस्य । वै । मरुत्वतः । माद्वयन्दिनम्
। सर्वनम् । यत् । इन्द्राय । मरुत्वते । पुरोडाशम् । एकादशकपालमित्येकादश - कपालम्
। निर्वपन्तीति निः-वपन्ति । देवताम् । एव । तत् । भागिनीम् । कुर्वन्ति । सर्वनम् ।
एकादशभिरित्येकादश - भिः । उपेति । यन्ति । विश्वेषाम् । वै । देवानाम् । ऋभुमतामित्यृभु
- मताम् । तृतीयसर्वनमिति तृतीय-सर्वनम् । यत् । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवम् । द्वादशकपालमिति
द्वादश - कपालम् । निर्वपन्तीति निः - वपन्ति । देवताः । एव । तत् । भागिनीः । कुर्वन्ति
। सर्वनम् । द्वादशभिरिति द्वादश - भिः ।

22 TS 7.5.7.4

TS 7.5.7.4

Samhita Paata

-रुपं यन्ति प्राजापत्यं पशुमा लभन्ते यज्ञो वै प्रजापति-यज्ञस्या-ननुसर्गायाभिवर्त इतः षण्मासो ब्रह्मसामं भवति ब्रह्म वा अभिवर्तो ब्रह्मणैव तथ सुवर्गं लोक-मभिवर्तयन्तो यन्ति प्रतिकूलमिव हीतः सुवर्गो लोक इन्द्र क्रतुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा । शिक्षां नो अस्मिन् पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहीत्य ()-मुत आयताः षण्मासो ब्रह्मसामं भवत्ययं वै लोको ज्योतिः प्रजा ज्योतिरिममेव तल्लोकं पश्यन्तोऽभिवदन्त आ यन्ति ॥

Pada Paata

उपेति । यन्ति । प्राजापत्यमिति प्राजा - पत्यम् । पशुम् । एति । लभन्ते । यज्ञः । वै । प्रजापतिरिति प्राजा - पतिः । यज्ञस्य । अननुसर्गायेत्यननु - सर्गाय । अभिवर्त इत्यभि - वर्तः । इतः । षट् । मासः । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म - सामम् । भवति । ब्रह्म । वै । अभिवर्त इत्यभि - वर्तः । ब्रह्मणा । एव । तत् । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । अभिवर्तयन्त इत्यभि - वर्तयन्तः । यन्ति । प्रतिकूलमिति प्रति - कूलम् । इव । हि । इतः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । इन्द्र । क्रतुम् । नः । एति । भर । पिता । पुत्रेभ्यः । यथा ॥ शिक्षां । नः । अस्मिन् । पुरुहूतेति पुरु - हूत । यामनि । जीवाः । ज्योतिः । अशीमहि । इति () । अमुतः । आयतामित्यां - यताम् । षट् । मासः । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म-सामम् । भवति । अयम् । वै । लोकः । ज्योतिः । प्रजेति प्र-जा । ज्योतिः । इमम् । एव । तत् । लोकम् । पश्यन्तः । अभिवदन्तइत्यभि - वदन्तः । एति । यन्ति ॥

23 TS 7.5.8.1

TS 7.5.8.1

Samhita Paata

दे॒वानां॑ वा अ॒न्तं ज॒ग्मुषा॑मिन्द्रि॒यं वी॒र्य॑-मपा॑क्रामत् तत् क्रो॒शेना॑वा॒रुन्ध॑त् तत् क्रो॒शस्य॑ क्रो॒शत्वं
यत् क्रो॒शेन॑ चात्वा॒लस्यान्ते॑ स्तु॒वन्ति॑ य॒ज्ञस्यै॒वान्तं॑ ग॒त्वेन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मव॑ रुन्धते स॒त्रस्य॑द्वर्धा ऽऽह॒व-
नीय॑स्यान्ते॑ स्तु॒वन्त्यग्नि॑-मे॒वोप॑द्-दृष्टा॒रं कृ॒त्वर्द्धि॑मुप॑ यन्ति प्र॒जाप॑तेरु॒हद॑येन ह॒विर्द्धाने॑ऽन्तः स्तु॒वन्ति॑
प्रे॒माण॑मे॒वास्य॑ गच्छन्ति श्लो॒केन॑ पु॒रस्ता॑त् सद॑सः - []

Pada Paata

दे॒वाना॑म् । वै । अ॒न्तम् । ज॒ग्मुषा॑म् । इन्द्रि॒यम् । वी॒र्य॑म् । अपे॑ति । अ॒क्राम॑त् । तत् ।
क्रो॒शेन॑ । अ॒वेति॑ । अ॒रुन्ध॑त् । तत् । क्रो॒शस्य॑ । क्रो॒शत्व॑मिति क्रो॒श - त्वम् । यत् ।
क्रो॒शेन॑ । चात्वा॒लस्य॑ । अ॒न्ते । स्तु॒वन्ति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । ए॒व । अ॒न्तम् । ग॒त्वा । इन्द्रि॒यम्
। वी॒र्य॑म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ । स॒त्रस्य॑द्वर्धा । आ॒ह॒व॒नीय॑स्येत्या॑ - ह॒व॒नीय॑स्य । अ॒न्ते ।
स्तु॒वन्ति॑ । अ॒ग्निम् । ए॒व । उ॒प॒दृष्टा॑रमित्यु॒प - दृष्टा॑रम् । कृ॒त्वा । ऋ॒द्धिम् । उ॒पेति॑ । य॒न्ति
। प्र॒जाप॑तेरु॒हद॑येन । ह॒विर्द्धान॑ इति॑ ह॒विः - धाने॑ । अ॒न्तः । स्तु॒वन्ति॑ । प्रे॒माण॑म् । ए॒व ।
अ॒स्य । ग॒च्छन्ति॑ । श्लो॒केन॑ । पु॒रस्ता॑त् । सद॑सः ।

24 TS 7.5.8.2

TS 7.5.8.2

Samhita Paata

स्तुवन्त्यनु॑श्लोकेन प॒श्चाद्-य॒ज्ञस्यै॑वान्तं॑ गु॒त्वा श्लो॑क॒भाजो॑ भवन्ति न॒वभि॑-र॒द्धर्यु॑रुद्-गा॒यति॑ न॒व वै पुरु॑षे
प्रा॒णाः प्रा॒णाने॒व यज॑मानेषु दधाति॑ सर्वा॑ ऐ॒न्द्रियो॑ भवन्ति प्रा॒णेष्वे॒वेन्द्रि॑यं द॒ध्-त्यप्र॑ति॒हृताभि॑रुद्-गा॒यति॑
तस्मा॑त् पुरु॑षः सर्वा॑ण्य॒न्यानि॑ शी॒र्ष्णोऽङ्गानि॑ प्रत्य॑चति॒ शिर॑ ए॒व न पञ्च॑दश॒रथ॑न्त॒रं भव॑तीन्द्रि॒य-
मे॒वाव॑ रुन्धते सप्तद॒शं-[]

Pada Paata

स्तु॒वन्ति॑ । अनु॑श्लोकेनेत्यनु॑ - श्लो॒केन॑ । प॒श्चात् । य॒ज्ञस्य॑ । ए॒व । अन्त॑म् । गु॒त्वा । श्लो॑क॒भाज॑
इति॑ श्लोक - भाजः । भ॒वन्ति॑ । न॒वभि॑रिति॑ न॒व - भिः॑ । अ॒द्धर्युः॑ । उदि॑ति । गा॒यति॑ । न॒व
। वै । पुरु॑षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । प्रा॒णानिति॑ प्र - अ॒नान् । ए॒व । यज॑मानेषु । द॒धाति॑
। सर्वाः॑ । ऐ॒न्द्रियः॑ । भ॒वन्ति॑ । प्रा॒णेष्वे॒वेन्द्रि॑यं प्र - अ॒नेषु॑ । ए॒व । इन्द्रि॑यम् । द॒धति॑ । अप्र॑ति-
हृताभि॑रित्यप्र॑ति - हृताभिः॑ । उदि॑ति । गा॒यति॑ । तस्मा॑त् । पुरु॑षः । सर्वा॑णि । अ॒न्यानि॑ ।
शी॒र्ष्णः । अ॒ङ्गानि॑ । प्रती॑ति । अ॒चति॑ । शिरः॑ । ए॒व । न । पञ्च॑दशमिति॑ पञ्च - द॒शम् । रथ॑-
न्त॒रमिति॑ रथं-त॒रम् । भ॒वति॑ । इन्द्रि॑यम् । ए॒व । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । सप्तद॒शमिति॑ सप्त - द॒शम् ।

25 TS 7.5.8.3

TS 7.5.8.3

Samhita Paata

बृह-दुन्नाद्यस्यावरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायन्त एकविंशं भद्रं द्विपदासु प्रतिष्ठित्यै पत्नय उप गायन्ति
मिथुनत्वाय प्रजात्यै प्रजापतिः प्रजा असृजत् सोऽकामयत्ताऽऽसामहं राज्यं परीयामिति तासां
राजनेनैव राज्यं पर्येत तद्-राजनस्य राजनत्वं यद्-राजनं भवति प्रजानामेव तद्-यजमाना राज्यं परि
यन्ति पञ्चविंशं भवति प्रजापते - []

Pada Paata

बृहत् । अन्नाद्यस्येत्यन्न - अद्यस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । अथो इति । प्रैति । एव
। तेन । जायन्ते । एकविंशमित्येक - विंशम् । भद्रम् । द्विपदास्विति द्वि - पदासु ।
प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । पत्नयः । उपेति । गायन्ति । मिथुनत्वायेति मिथुन - त्वाय
। प्रजात्या इति प्र - जात्यै । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत् ।
सः । अकामयत् । आसाम् । अहम् । राज्यम् । परीति । इयाम् । इति । तासाम् ।
राजनेन । एव । राज्यम् । परीति । ऐत् । तत् । राजनस्य । राजनत्वमिति राजन - त्वम्
। यत् । राजनम् । भवति । प्रजानामिति प्र - जानाम् । एव । तत् । यजमानाः । रा-
ज्यम् । परीति । यन्ति । पञ्चविंशमिति पञ्च - विंशम् । भवति । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः ।

26 TS 7.5.8.4

TS 7.5.8.4

Samhita Paata

-रा॒स्यै॑ प॒ञ्चभि॑-स्तिष्ठ॑न्तः स्तुव॑न्ति दे॒वल॑ल॒ोकमे॒वाभि॑ ज॒यन्ति॑ प॒ञ्चभि॑रासी॒ना म॑नुष्यल॒ोकमे॒वाभि॑ ज॒यन्ति॑
द॒श संप॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑ वि॒राड् वि॒राजे॑वा-न्नाद्य॒मव॑ रुन्ध॒ते पञ्च॑धा वि॒निषद्य॑ स्तुव॑न्ति पञ्च
दि॒शो दि॒क्ष्वेव॑ प्र॒ति॒तिष्ठ॑न्त्येकै॒कया॑ऽस्तु॒तया॑ स॒माय॑न्ति दि॒ग्भ्य ए॒वान्नाद्य॑ सं भ॑रन्ति ताभि॑-रु॒द्रातो॑द्-
गा॒यति॑ दि॒ग्भ्य ए॒वान्नाद्य॑- []

Pada Paata

आ॒स्यै॑ । प॒ञ्चभि॑रिति॑ प॒ञ्च - भिः । तिष्ठ॑न्तः । स्तुव॑न्ति । दे॒वल॑ल॒ोकमि॑ति॒ देव॑ - ल॒ोकम् । ए॒व ।
अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । प॒ञ्चभि॑रिति॑ प॒ञ्च - भिः । आसी॑नाः । म॒नुष्य॑ल॒ोकमि॑ति॒ मनु॑ष्य - ल॒ोकम् ।
ए॒व । अ॒भीति॑ । ज॒यन्ति॑ । द॒श । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । द॒शाक्ष॑रेति॒ दश॑ - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑
वि - राट् । अन्न॑म् । वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राजे॑ति॒ वि - राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न
-अद्य॑म् । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । प॒ञ्चधे॑ति॒ पञ्च॑ - धा । वि॒निषद्ये॑ति॒ वि - नि॒षद्य॑ । स्तुव॑न्ति ।
पञ्च॑ । दि॒शः । दि॒क्षु । ए॒व । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑न्ति । एकै॒कये॑त्येक॒या - एक॒या । अस्तु॑तया
। स॒माय॑न्तीति॒ सं - आ॒यन्ति॑ । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक् - भ्यः । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् ।
स॒मिति॑ । भ॑रन्ति । ताभिः॑ । उ॒द्राते॑त्यु॒त् - गा॒ता । उ॒दिति॑ । गा॒यति॑ । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक् -
भ्यः । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न - अद्य॑म् ।

27 TS 7.5.8.5

TS 7.5.8.5

Samhita Paata

संभृत्य तेजं आत्मन् दधते तस्मादेकः प्राणः सर्वाण्यङ्गान्यवत्यथो यथा सुपर्ण उत्पतिष्यञ्छिरं उत्तमं कुरुते एवमेव तद्-यजमानाः प्रजानामुत्तमा भवन्त्यासन्दी-मुद्राता ऽऽरोहति साम्राज्यमेव गच्छन्ति प्लेङ्गं होता नाकस्यैव पृष्ठं रोहन्ति कूर्चावद्धर्यु-ब्रह्मस्यैव विष्टपं गच्छन्त्येतावन्तो वै देवल्लोकास्तेष्वेव यथापूर्वं प्रति () तिष्ठन्त्यथो आक्रमणमेव तत् सेतुं यजमानाः कुर्वते सुवर्गस्य लोकस्य समष्ट्यै ॥

Pada Paata

संभृत्येति सं - भृत्यं । तेजः । आत्मन् । दधते । तस्मात् । एकः । प्राण इति प्र - अणः । सर्वाणि । अङ्गानि । अवति । अथो इति । यथा । सुपर्ण इति सु - पर्णः । उत्पतिष्यन्नित्युत् - पतिष्यन् । शिरः । उत्तममित्युत् - तमम् । कुरुते । एवम् । एव । तत् । यजमानाः । प्रजानामिति प्र - जानाम् । उत्तमा इत्युत् - तमाः । भवन्ति । आसन्दीमित्या - सन्दीम् । उद्रातेत्युत् - गाता । एति । रोहति । साम्राज्यमिति सां - राज्यम् । एव । गच्छन्ति । प्लेङ्गम् । होता । नाकस्य । एव । पृष्ठम् । रोहन्ति । कूर्चौ । अद्धर्युः । ब्रह्मस्य । एव । विष्टपम् । गच्छन्ति । एतावन्तः । वै । देवल्लोका इति देव - लोकाः । तेषु । एव । यथापूर्वमिति यथा - पूर्वम् । प्रतीति () । तिष्ठन्ति । अथो इति । आक्रमणमित्या - क्रमणम् । एव । तत् । सेतुम् । यजमानाः । कुर्वते । सुवर्गस्येति सुवः-गस्य । लोकस्य । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै ॥

28 TS 7.5.9.1

TS 7.5.9.1

Samhita Paata

अ॒क्येण॑ वै स॒हस्र॑शः प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत् ता॒भ्य इ॒लान्दे॑नेरां लू॒तामवा॑रुन्ध॒ यदु॑क्यं भव॑ति प्र॒जा
ए॒व तद्-य॑ज॒मानाः॑ सृजन्त॒ इलान्दं॑ भवति प्र॒जाभ्य॑ ए॒व सृ॒ष्टाभ्य॑ इरां लू॒तामवा॑रुन्धते तस्मा॒द्याः समा॑ः
स॒त्रः स॒मृद्धं॑ क्षो॒धुका॒स्ताः समा॑ प्र॒जा इष॑ ह्या॒सामूर्ज॑मा॒दद॑ते याः समा॑ व्यृ॒द्ध-मक्षो॑धुका॒स्ताः समा॑
प्र॒जा - []

Pada Paata

अ॒क्येण॑ । वै । स॒हस्र॑श इति॑ सहस्र - शः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - पु॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र -
जाः । अ॒सृज॑त् । ता॒भ्यः । इ॒लान्दे॑न । इरा॑म् । लू॒ताम् । अवे॑ति । अ॒रुन्ध॑ । यत् ।
अ॒क्यम् । भव॑ति । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । ए॒व । तत् । य॑ज॒मानाः । सृज॑न्ते । इ॒लान्दम्
। भव॑ति । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जाभ्यः । ए॒व । सृ॒ष्टाभ्यः । इरा॑म् । लू॒ताम् । अवे॑ति ।
रुन्ध॑ते । तस्मा॑त् । याम् । समा॑म् । स॒त्रम् । स॒मृद्धमि॑ति सं - ऋद्धम् । क्षो॒धुकाः । ताम् ।
समा॑म् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । इष॑म् । हि । आ॒साम् । ऊ॒र्जम् । आ॒दद॑त॒ इत्या॑ - दद॑ते ।
याम् । समा॑म् । व्यृ॒द्धमि॑ति वि - ऋद्धम् । अक्षो॑धुकाः । ताम् । समा॑म् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः ।

29 TS 7.5.9.2

TS 7.5.9.2

Samhita Paata

न ह्या॑सामि॒षमूर्ज॑मा॒दद॑त उत्क्रो॒दं कु॑र्वते॒ यथा॑ ब॒न्धान्-मु॑मुचा॒ना उत्क्रो॒दं कु॑र्वत॑ ए॒वमे॒व तद्-यज॑माना
दे॒वब॒न्धान्-मु॑मुचा॒ना उत्क्रो॒दं कु॑र्वत॑ इ॒षमूर्ज॑मा॒त्मन् दधा॑ना वा॒णः श॒तत॑न्तुर्भवति॑ श॒तायुः॑ पुरु॑षः
श॒तेन्द्रि॑य॒ आयु॑ष्येवेन्द्रि॒ये प्र॑ति॒ तिष्ठ॑न्त्या॒जिं धा॑व॒न्त्यन॑भिजितस्या॒-भिजि॑त्यै दु॒न्दुभी॑न्थ॒ समा॑घ्नन्ति॒ प॒र॒मा वा ए॒षा वा॒ग्या दु॑न्दु॒भौ प॑र॒मामे॒व - []

Pada Paata

न । हि । आ॒साम् । इ॒षम् । ऊ॒र्जम् । आ॒दद॑त॒ इत्या॑ - दद॑ते । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् ।
कु॑र्वते । यथा॑ । ब॒न्धात् । मु॒मुचा॒नाः । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् । कु॑र्वते॒ । ए॒वम् । ए॒व ।
तत् । यज॑मानाः । दे॒वब॒न्धादि॑ति॒ देव॒-ब॒न्धात् । मु॒मुचा॒नाः । उत्क्रो॒दमित्यु॑त् - क्रो॒दम् । कु॑र्वते
। इ॒षम् । ऊ॒र्जम् । आ॒त्मन् । दधा॑नाः । वा॒णः । श॒तत॑न्तुरि॒ति श॒त - त॑न्तुः । भ॒वति॑ ।
श॒तायु॑रि॒ति श॒त - आ॒युः । पुरु॑षः । श॒तेन्द्रि॑य॒ इति॑ श॒त - इन्द्रि॑यः । आयु॑षि । ए॒व । इन्द्रि॑ये
। प्र॑तीति॒ । तिष्ठ॑न्ति । अ॒जिम् । धा॑व॒न्ति । अन॑भिजित॒स्येत्यन॑भि - जि॒तस्य॑ । अ॒भिजि॑त्या
इत्य॑भि - जि॒त्यै । दु॒न्दुभी॑न् । स॒माघ्न॑न्तीति॒ सं - आ॑घ्नन्ति । प॒र॒मा । वै । ए॒षा । वाक् । या
। दु॒न्दुभौ॑ । प॒र॒माम् । ए॒व ।

30 TS 7.5.9.3

TS 7.5.9.3

Samhita Paata

वाच॑मव॑ रु॒न्ध॑ते भूमि॑दु॒न्दुभि॑मा घ्न॑न्ति॒ यैवे॑मां॒वाक् प्रवि॑ष्टा॒ तामे॒वाव॑ रु॒न्ध॑ते ऽथो॑ इ॒मामे॒व ज॑यन्ति॒
सर्वा॑ वाचो॑ वद॑न्ति॒ सर्वा॑सां॒वा॒चामव॑रु॒द्ध्या आ॒र्द्रेच॑र्मन् व्याय॑च्छेते इन्द्रि॑यस्या वरु॒द्ध्या आ॒न्यः
क्रोश॑ति॒ प्रान्यः॑ श॒सति॒ य आ॒क्रोश॑ति पु॒नात्ये॒वैनान्त्स॑ यः प्र॒श॒सति॒ पू॒तेष्वे॒वान्नाद्यं॑ दधा॒त्यृषि॑कृतं
च - []

Pada Paata

वाच॑म् । अवे॑ति । रु॒न्ध॑ते । भूमि॑दु॒न्दुभि॑मिति॒ भूमि॑ - दु॒न्दुभि॑म् । एति॑ । घ्न॑न्ति । या ।
एव । इ॒माम् । वाक् । प्रवि॑ष्टेति॒ प्र - वि॑ष्टा । ताम् । एव । अवे॑ति । रु॒न्ध॑ते । अथो॑
इति॑ । इ॒माम् । एव । ज॑यन्ति । सर्वाः॑ । वाचः॑ । वद॑न्ति । सर्वा॑साम् । वा॒चाम् ।
अवरु॑द्ध्या इत्यव॑ - रु॒द्ध्यै । आ॒र्द्रे । च॑र्मन् । व्याय॑च्छेते इति॑ वि॒आय॑च्छेते । इन्द्रि॑यस्य
। अवरु॑द्ध्या इत्यव॑ - रु॒द्ध्यै । एति॑ । अ॒न्यः । क्रोश॑ति । प्रेति॑ । अ॒न्यः । श॒सति॒
। यः । आ॒क्रोश॑तीत्या॑-क्रोश॑ति । पु॒नाति॑ । एव । ए॒नान् । सः । यः । प्र॒श॒सतीति॑ प्र
- श॒सति॒ । पू॒तेषु॑ । एव । अ॒न्नाद्य॑मित्य॑न्न - अद्य॑म् । दधा॑ति । ऋषि॑कृत॒मित्यृषि॑-कृत॒म् । च ।

31 TS 7.5.9.4

TS 7.5.9.4

Samhita Paata

वा ए॒ते दे॒वकृ॑तं च॒ पूर्वे॑र्मासै॒रव॑ रु॒न्ध॒ते यद्-भू॑तेच्छ॒दाः॑ सा॒मा॒नि भ॑व॒न्त्यु॒भय॑स्याव॒रु॒द्ध्यै॑ य॒न्ति॒ वा
ए॒ते मि॑थु॒नाद्ये॑ स॒व॒त्स॒र-मु॑प॒यन्त्य॑न्त॒र्वे॒दि मि॑थु॒नौ सं भ॑व॒तस्ते॒नैव॑ मि॑थु॒नान्न॑ य॒न्ति ॥

Pada Paata

वै । ए॒ते । दे॒वकृ॑त॒मिति॑ दे॒व-कृ॑त॒म् । च॒ । पूर्वे॑ः । मा॒सैः॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते । यत् ।
भू॒तेच्छ॒दा॒मिति॑ भू॒ते - छ॒दा॒म् । सा॒मा॒नि । भ॑व॒न्ति । उ॒भय॑स्य । अ॒वरु॒द्ध्या॒ इत्य॑व॒ - रु॒द्ध्यै॑
। य॒न्ति॑ । वै । ए॒ते । मि॑थु॒नात् । ये । स॒व॒त्स॒रमिति॑ सं-व॒त्स॒रम् । उ॒प॒यन्ती॑त्यु॒प-य॒न्ति॑ ।
अ॒न्त॒र्वे॒दीत्य॑न्तः - वे॒दि । मि॑थु॒नौ । स॒मिति॑ । भ॒व॒तः । ते॒न । ए॒व । मि॑थु॒नात् । न । य॒न्ति॑ ॥

32 TS 7.5.10.1

TS 7.5.10.1

Samhita Paata

च॒र्माव॑ भि॒न्दन्ति॑ पा॒प्मान॑मे॒वैषा॑म॒व॑ भि॒न्दन्ति॑ माऽप॑ रा॒थ्सी॒र्माऽति॑ व्या॒थ्सी॒रित्या॑ह॒ संप्र॑त्ये॒वैषां॑ पा॒प्मा-
न॒मव॑ भि॒न्दन्त्यु॑दकु॒म्भान॑धि॒नि॒धाय॑ दा॒स्यो॑ मा॒र्जा॒लीयं॑ परि॑ नृ॒त्यन्ति॑ प॒दो नि॑घ्न॒तीरि॑दंम॒धुं गा॑य॒न्त्यो॑

मधु वै देवानां परम-मन्नाद्यं परममेवा-न्नाद्यमव रुन्धते पदो नि घ्नन्ति महीयामेवैषु दधति ॥

Pada Paata

चर्म । अवेति । भिन्दन्ति । पाप्मानम् । एव । एषाम् । अवेति । भिन्दन्ति । मा । अपेति ।
 । राथ्सीः । मा । अतीति । व्याथ्सीः । इति । आह । संप्रतीति सं - प्रति । एव । एषाम्
 । पाप्मानम् । अवेति । भिन्दन्ति । उदकुम्भानित्युद-कुम्भान् । अधिनिधायेत्यधि - निधाय ।
 दास्यः । मार्जालीयम् । परीति । नृत्यन्ति । पदः । निघ्नतीरिति नि - घ्नतीः । इदमधुमितीदं
 - मधुम् । गायन्त्यः । मधु । वै । देवानाम् । परमम् । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । परमम्
 । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धते । पदः । नीति । घ्नन्ति । महीयाम् ।
 एव । एषु । दधति ॥

33 TS 7.5.11.1

TS 7.5.11.1

Samhita Paata

पृथिव्यै स्वाहा ऽन्तरिक्षाय स्वाहा दिवे स्वाहा संप्लोष्यते स्वाहा संप्लवंमानाय स्वाहा संप्लुताय स्वाहा
 मेघायिष्यते स्वाहा मेघायते स्वाहा मेघिताय स्वाहा मेघाय स्वाहा नीहाराय स्वाहा निहाकायै स्वा-
 हा प्रासृचाय स्वाहा प्रचलाकायै स्वाहा विद्योतिष्यते स्वाहा विद्योतमानाय स्वाहा सँविद्योतमानाय
 स्वाहा स्तनयिष्यते स्वाहा स्तनयते स्वाहो -ग्रः स्तनयते स्वाहा वरूषिष्यते स्वाहा वरूषते स्वाहा
 ऽभिवरूषते स्वाहा परिवरूषते स्वाहा सँवरूषते - []

Pada Paata

पृथिव्यै । स्वाहा । अन्तरिक्षाय । स्वाहा । दिवे । स्वाहा । स॒प्ल॒ऽऽ॒ष्य॒त इति॑ सं - प्लोष्य॒ते । स्वाहा । स॒प्ल॒वं॒मा॒ना॒येति॑ सं - प्ल॒वं॒मा॒नाय॑ । स्वाहा । सं॒प्लु॒ता॒येति॑ सं-प्लु॒ता॒य॒ । स्वाहा । मे॒घा॒यि॒ष्य॒ते । स्वाहा । मे॒घा॒य॒त इति॑ मेघ - य॒ते । स्वाहा । मे॒घि॒ताय॑ । स्वाहा । मे॒घाय॑ । स्वाहा । नी॒हा॒राय॑ । स्वाहा । नि॒हा॒का॒या इति॑ नि-हा॒का॒यै । स्वाहा । प्रा॒स॒चाय॑ । स्वाहा । प्र॒च॒ला॒का॒या इति॑ प्र - च॒ला॒का॒यै । स्वाहा । वि॒द्यो॒ति॒ष्य॒त इति॑ वि - द्यो॒ति॒ष्य॒ते । स्वाहा । वि॒द्यो॒त॒मा॒ना॒येति॑ वि - द्यो॒त॒मा॒नाय॑ । स्वाहा । सं॒वि॒द्यो॒त॒मा॒ना॒येति॑ सं-वि॒द्यो॒त॒मा॒नाय॑ । स्वाहा । स्त॒न॒यि॒ष्य॒ते । स्वाहा । स्त॒न॒य॑ते । स्वाहा । उ॒ग्रम् । स्त॒न॒य॑ते । स्वाहा । व॒रू॒षि॒ष्य॒ते । स्वाहा । व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । अ॒भि॒व॒रू॒ष॑त॒ इत्य॑भि - व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । प॒रि॒व॒रू॒ष॑त॒ इति॑ परि - व॒रू॒ष॑ते । स्वाहा । सं॒व॒रू॒ष॑त॒ इति॑ सं - व॒रू॒ष॑ते ।

34 TS 7.5.11.2**TS 7.5.11.2****Samhita Paata**

स्वाहा ऽनु॒व॒रू॒ष॑ते स्वाहा शी॒का॒यि॒ष्य॒ते स्वाहा शी॒का॒य॒ते स्वाहा शी॒कि॒ताय॑ स्वाहा॑प्रो॒षि॒ष्य॒ते स्वाहा॑
पु॒ष्ण॒ते स्वाहा॑ परि॒पु॒ष्ण॒ते स्वाहा॑-द्र॒ही॒ष्य॒ते स्वाहा॑ दृ॒ह्य॒ते स्वाहा॑-द्र॒ही॒ताय॑ स्वाहा॑ वि॒प्लो॒ष्य॒ते स्वाहा॑
वि॒प्ल॒वं॒मा॒नाय॑ स्वाहा॑ वि॒प्लु॒ताय॑ स्वाहा॑ ऽऽत॒फ॒स्य॒ते स्वाहा॑ ऽऽत॒प॑ते स्वाहा॑-ग्र॒मा॒त॒प॑ते स्वाहा॑-ग॒र्भ्यः
स्वाहा॑ य॒जु॒र्भ्यः स्वाहा॑ सा॒म॒र्भ्यः स्वाहा॑ ऽङ्गि॒रो॒भ्यः स्वाहा॑ वे॒दै॒र्भ्यः स्वाहा॑ गा॒थो॒र्भ्यः स्वाहा॑ ना॒रा॒श॒सी॒र्भ्यः स्वाहा॑ रै॒भी॒र्भ्यः स्वाहा॑ () स॒र्व॒स्मै स्वाहा॑ ॥

Pada Paata

स्वाहा॑ । अ॒नु॒व॒र॒ष॑त॒ इत्य॑नु - व॒र॒ष॑ते । स्वाहा॑ । शी॒का॒यि॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । शी॒का॒य॒त॒ इति॑ शी॒क॒
- य॑ते । स्वाहा॑ । शी॒कि॒ताय॑ । स्वाहा॑ । प्रो॒षि॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । प्रु॒ष्ण॑ते । स्वाहा॑ । प॒रि॒प्रु॒ष्ण॑त॒
इति॑ प॒रि - प्रु॒ष्ण॑ते । स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒ही॒ष्य॑त॒ इत्यु॑त् - गृ॒ही॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒हृ॒त॒ इत्यु॑त् - गृ॒हृ॒ते
। स्वाहा॑ । उ॒द्ध॒ही॒ता॒येत्यु॑त् - गृ॒ही॒ता॒य॒ । स्वाहा॑ । वि॒प्लो॒ष्य॑त॒ इति॑ वि - प्लो॒ष्य॑ते । स्वाहा॑ ।
वि॒प्ल॒व॑मा॒ना॒येति॑ वि - प्ल॒व॑मा॒नाय॑ । स्वाहा॑ । वि॒प्लु॑ता॒येति॑ वि - प्लु॒ता॒य॒ । स्वाहा॑ । आ॒त॒प॒स्य॑त॒
इत्या॑ - त॒प॒स्य॑ते । स्वाहा॑ । आ॒त॒प॑त॒ इत्या॑ - त॒प॑ते । स्वाहा॑ । उ॒ग्र॑म् । आ॒त॒प॑त॒ इत्या॑ -
त॒प॑ते । स्वाहा॑ । ऋ॒ग्भ्य॑ इत्यृ॒क् - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । य॒जु॑र्भ्य॒ इति॑ य॒जुः - भ्यः॑ । स्वाहा॑ ।
सा॒म॑र्भ्य॒ इति॑ सा॒म॑ - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । अ॒ङ्गि॒रो॒भ्य॑ इत्य॒ङ्गि॒रः - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । वे॒दे॒भ्यः॑ । स्वाहा॑
। गा॒था॑र्भ्यः । स्वाहा॑ । ना॒रा॒श॒सी॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । रै॒भी॑र्भ्यः । स्वाहा॑ () । स॒र्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥

35 TS 7.5.12.1**TS 7.5.12.1****Samhita Paata**

द॒त्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽद॒न्त॒का॒य॒ स्वाहा॑ प्रा॒णि॒ने॒ स्वाहा॑ ऽप्रा॒णाय॑ स्वाहा॑ मु॒ख॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽमु॒खाय॑ स्वाहा॑
ना॒सि॒क॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽना॒सि॒काय॑ स्वाहा॑ ऽक्ष॒ण॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽन॒क्षि॒काय॑ स्वाहा॑ क॒र्णि॒ने॒ स्वाहा॑ ऽक॒र्ण॒काय॑
स्वाहा॑ शी॒र॒ष॒ण॒व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽशी॒र॒ष॒काय॑ स्वाहा॑ प॒द्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽपा॒द॒काय॑ स्वाहा॑ प्रा॒ण॒ते॒ स्वाहा॑ ऽप्रा॒ण॒ते॒
स्वाहा॑ व॒द॒ते॒ स्वाहा॑ ऽव॒द॒ते॒ स्वाहा॑ प॒श्य॒ते॒ स्वाहा॑ ऽप॒श्य॒ते॒ स्वाहा॑ शृ॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑ ऽशृ॒ण्व॒ते॒ स्वाहा॑
म॒न॒स्वि॒ने॒ स्वाहा॑ - []

Pada Paata

दु॒त्व॒तै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒दु॒न्त॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । प्रा॒णि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒प्रा॒णाय॑ । स्वा॒हा॑ । मुखे॑व॒तु॒
 इति॑ मुखे॑-व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒मु॒खा॒य॑ । स्वा॒हा॑ । ना॒सि॒क॒व॒तु॒ इति॑ ना॒सि॒क॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ ।
 अ॒ना॒सि॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒क्ष॒ण्व॒तु॒ इत्य॑क्ष॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒न॒क्षि॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । क॒र्णि॒नै॑
 । स्वा॒हा॑ । अ॒क॒र्ण॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । शी॒रू॒ष॒ण्व॒तु॒ इति॑ शी॒रू॒ष॒ण्व॒ - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒शी॒रू॒ष॒का॒य॑
 । स्वा॒हा॑ । प॒द्व॒तु॒ इति॑ प॒त् - व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒पा॒द॒का॒य॑ । स्वा॒हा॑ । प्रा॒ण॒त॒ इति॑ प्र-अ॒न॒ते॒ ।
 स्वा॒हा॑ । अ॒प्रा॒ण॒त॒ इत्य॑प्र॒ - अ॒न॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । व॒द॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒व॒द॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । प॒श्य॒ते॒
 । स्वा॒हा॑ । अ॒प॒श्य॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । शृ॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । अ॒शृ॒ण्व॒ते॒ । स्वा॒हा॑ । म॒न॒स्वि॒नै॑ । स्वा॒हा॑ ।

36 TS 7.5.12.2**TS 7.5.12.2****Samhita Paata**

ऽम॒न॒से॒ स्वा॒हा॑ रे॒त॒स्वि॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽरे॒त॒स्का॒य॑ स्वा॒हा॑ प्र॒जा॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ प्र॒ज॒न॒ना॒य॑ स्वा॒हा॑ लो॒म॒व॒ते॒ स्वा॒हा॑
 ऽलो॒म॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ त्व॒चे॒ स्वा॒हा॑ ऽत्व॒क्का॒य॑ स्वा॒हा॑ च॒र्म॒ण्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽच॒र्म॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ लो॒हि॒त॒व॒ते॒
 स्वा॒हा॑ ऽलो॒हि॒ता॒य॑ स्वा॒हा॑ मा॒ऽस॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽमा॒ऽस॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ स्ना॒व॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ ऽस्ना॒व॒का॒य॑ स्वा॒हा॑
 स्थ॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒स्थि॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ म॒ज्ज॒न्व॒ते॒ स्वा॒हा॑ ऽम॒ज्ज॒का॒य॑ स्वा॒हा॑ ऽङ्गि॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒ङ्गा॒य॑ स्वा॒हा॑
 ऽऽत्म॒ने॒ स्वा॒हा॑ ऽन॒ा॒त्म॒ने॒ स्वा॒हा॑ () स॒र्व॒स्मै॑ स्वा॒हा॑ ॥

Pada Paata

अ॒म॒न॒सै॑ । स्वाहा॑ । रे॒त॒स्वि॒नै॑ । स्वाहा॑ । अ॒रे॒त॒स्का॒येत्य॑रे॒तः - का॒य॒ । स्वाहा॑ । प्र॒जा॒भ्य॒ इति॑ प्र
 - जा॒भ्यः॑ । स्वाहा॑ । प्र॒ज॒न॒ना॒येति॑ प्र - ज॒न॒ना॒य॒ । स्वाहा॑ । लो॒म॒व॒त॒ इति॑ लो॒म॒ - व॒ते॒ । स्वाहा॑
 । अ॒लो॒म॒का॒य॒ । स्वाहा॑ । त्व॒चे॒ । स्वाहा॑ । अ॒त्व॒क्का॒य॒ । स्वाहा॑ । च॒र्म॒ण॒व॒त॒ इति॑ च॒र्म॒ण॒ - व॒ते॒
 । स्वाहा॑ । अ॒च॒र्म॒का॒य॒ । स्वाहा॑ । लो॒हि॒त॒व॒त॒ इति॑ लो॒हि॒त॒ - व॒ते॒ । स्वाहा॑ । अ॒लो॒हि॒ता॒य॒ ।
 स्वाहा॑ । मा॒ऽसु॒न्व॒त॒ इति॑ मा॒ऽस॒न्-व॒ते॑ । स्वाहा॑ । अ॒मा॒ऽस॒का॒य॒ । स्वाहा॑ । स्ना॒व॒भ्य॒ इति॑ स्ना॒व॒
 - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । अ॒स्ना॒व॒का॒य॒ । स्वाहा॑ । अ॒स्थ॒न्व॒त॒ इत्य॑स्थ॒न्-व॒ते॑ । स्वाहा॑ । अ॒न॒स्थि॒-
 का॒य॒ । स्वाहा॑ । म॒ज्ज॒न्व॒त॒ इति॑ म॒ज्ज॒न्-व॒ते॑ । स्वाहा॑ । अ॒म॒ज्ज॒का॒य॒ । स्वाहा॑ । अ॒ङ्गि॒नै॑ ।
 स्वाहा॑ । अ॒न॒ङ्गा॒य॒ । स्वाहा॑ । आ॒त्म॒नै॑ । स्वाहा॑ । अ॒नो॑त्म॒ने॒ । स्वाहा॑ () । सर्व॑स्मै । स्वाहा॑ ॥

37 TS 7.5.13.1

TS 7.5.13.1

Samhita Paata

क॒स्त्वा॑ यु॒न॒क्ति॑ स॒ त्वा॑ यु॒न॒क्तु॑ वि॒ष्णु॑स्त्वा यु॒न॒क्त॒व॒स्य॑ य॒ज्ञ॒स्य॑द्ध्यै॒ मह्य॑ऽ स॒न्न॑त्या अ॒मु॒ष्मै॑ का॒मा॒-
 याऽऽयु॑षे॒ त्वा॒ प्रा॒णाय॑ त्वा॒ ऽपा॒नाय॑ त्वा॒ व्या॒नाय॑ त्वा॒ व्यु॑ष्ट्यै॒ त्वा॒ र॒य्यै॑ त्वा॒ रा॒ध॑से॒ त्वा॒ घो॑षाय॒
 त्वा॒ पो॑षाय॒ त्वा॒ ऽऽरा॒द्धो॑षाय॒ त्वा॒ प्र॒च्यु॑त्यै॒ त्वा॒ ॥

Pada Paata

कः॑ । त्वा॒ । यु॒न॒क्ति॑ । सः॑ । त्वा॒ । यु॒न॒क्तु॑ । वि॒ष्णुः॑ । त्वा॒ । यु॒न॒क्तु॑ । अ॒स्य॑ ।
 य॒ज्ञ॒स्य॑ । ऋ॒द्ध्यै॑ । मह्य॑म् । स॒न्न॑त्या॒ इति॑ सं - न॒त्यै॑ । अ॒मु॒ष्मै॑ । का॒मा॒य॒ । आ॒यु॑षे॒ ।

त्वा । प्रा॒णायेति॑ प्र - अ॒नाय॑ । त्वा । अ॒पा॒नायेत्य॑प - अ॒नाय॑ । त्वा । व्या॒नायेति॑ वि -
अ॒नाय॑ । त्वा । व्यु॑ष्ट्या इति॑ वि - उ॒ष्ट्यै । त्वा । र॒य्यै । त्वा । रा॒ध॒से । त्वा । घो॒षाय॑ ।
त्वा । पो॒षाय॑ । त्वा । आ॒रा॒द्धो॒षायेत्या॑रात् - घो॒षाय॑ । त्वा । प्र॒च्यु॑त्या इति॑ प्र - च्यु॒त्यै । त्वा ॥

38 TS 7.5.14.1

TS 7.5.14.1

Samhita Paata

अ॒ग्नये॑ गा॒य॒त्राय॑ त्रि॒वृते॑ रा॒थ॒न्तरा॑य वा॒स॒न्ताया॑-॒ष्टाक॑पाल॒ इन्द्रा॑य त्रै॒ष्टुभा॑य प॒ञ्चद॑शाय बा॒र॒ह॒ताय॑ ग्रै॒ष्मा॒यैका॑द॒शक॑पालो वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यो॑ जा॒ग॒न्तेभ्यः॑ स॒प्तद॑शेभ्यो वै॒रू॒पेभ्यो॑ वा॒र॒षिके॑भ्यो द्वा॒द॒शक॑पालो मि॒त्रावरु॑णाभ्या-मा॒नु॒ष्टुभा॑भ्या-मे॒कवि॑श्शाभ्यां वैरा॒जाभ्यां॑ शा॒र॒दाभ्यां॑ प॒य॒स्यां बृ॒ह॒स्प॒तये॑ पा॒ङ्काय॑ त्रि॒ण॒वाये॑ शा॒क॒राय॑ है॒म॒न्तिका॑य च॒रुः सं॒वि॒त्र आ॑ति॒च्छ॒न्द॒साय॑ त्रय॒स्त्रि॒शाय॑ रै॒व॒ताय॑ शै॒शिरा॑य द्वा॒द॒शक॑पालो ऽदि॒त्यै वि॑ष्णु॒प॒त्यै च॒रु॒र॒ग्नये॑ वै॒श्वान॒राय॑ द्वा॒द॒शक॑पालो ऽनु॒म॒त्यै च॒रुः का॒य ए॒क॒क॑पालः ॥

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । गा॒य॒त्राय॑ । त्रि॒वृ॒त इति॑ त्रि॒-वृ॒ते । रा॒थ॒न्तरा॑येति॑ रा॒थ॒न्त॒रा॒य । वा॒स॒न्ताय॑ । अ॒ष्टाक॑पाल॒ इत्य॑ष्टा - क॒पालः । इन्द्रा॑य । त्रै॒ष्टुभा॑य । प॒ञ्चद॑शायेति॑ प॒ञ्च - द॑शाय॑ । बा॒र॒ह॒ताय॑ । ग्रै॒ष्मा॒य । ए॒का॒द॒शक॑पाल॒ इत्ये॒का॒द॒श - क॒पालः । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । जा॒ग॒न्तेभ्यः॑ । स॒प्तद॑शेभ्य॒ इति॑ स॒प्त - द॑शेभ्यः । वै॒रू॒पेभ्यः॑ । वा॒र॒षिके॑भ्यः । द्वा॒द॒शक॑पाल॒ इति॑ द्वा॒द॒श - क॒पालः । मि॒त्रावरु॑णाभ्यामि॒ति॑ मि॒त्रा - वरु॑णाभ्याम् । आ॒नु॒ष्टुभा॑भ्यामित्या॒नु॒- स्तु॒भा॒भ्याम् । ए॒क॒वि॑श्शाभ्यामित्ये॒क॒-वि॑श्शाभ्याम् । वैरा॒जाभ्याम् । शा॒र॒दाभ्याम् । प॒य॒स्यां । बृ॒ह॒स्प॒तये॑ । पा॒ङ्काय॑ । त्रि॒ण॒वायेति॑ त्रि॒ - न॒वाय॑

। शा॒क्राय॑ । है॒मन्तिका॑य । च॒रुः । स॒वि॒त्रे । आ॒ति॒च्छ॒न्द॒साये॑त्या॒ति - छ॒न्द॒साय॑ । त्र॒य॒-
स्त्रि॒शाये॑ति॒ त्रयः॑ - त्रि॒शा॒य । रै॒व॒ताय॑ । शै॒शिरा॑य । द्वा॒द॒श॒क॒पा॒ल॒ इति॑ द्वा॒द॒श - क॒पा॒लः ।
अ॒दि॒त्यै । वि॒ष्णु॑प॒त्या इति॑ वि॒ष्णु - प॒त्यै । च॒रुः । अ॒ग्नये॑ । वै॒श्वान॑राय । द्वा॒द॒श॒क॒पा॒ल॒ इ-
ति॑ द्वा॒द॒श - क॒पा॒लः । अनु॑म॒त्या इत्य॑नु - म॒त्यै । च॒रुः । का॒यः । ए॒क॒क॒पा॒ल॒ इत्ये॑क॒-क॒पा॒लः ॥

39 TS 7.5.15.1

TS 7.5.15.1

Samhita Paata

यो वा अ॒ग्राव॑ग्निः प्र॒ह्रिय॑ते यश्च॒ सोमो॑ राजा॒ तयो॑रेष आ॒तिथ्यं॑ यद॒ग्नीषो॑मीयोऽथै॒ष रु॒द्रो यश्ची॑यते
यथ् संचि॑तेऽग्रावे॒तानि॑ ह॒वी॒र्षि॑ न निर्व॑पे॒ष ए॒व रु॒द्रोऽशान्त॑ उपो॒त्थाय॑ प्र॒जां प॒शून् यज॑मानस्या॒भि
म॒न्येत् यथ् संचि॑तेऽग्रावे॒तानि॑ ह॒वी॒र्षि॑ निर्व॑पति॒ भाग॑धेये॒नैवैन॑श् शम॑यति॒ नास्य॑ रु॒द्रोऽशान्त॑ - []

Pada Paata

यः । वै । अ॒ग्नौ । अ॒ग्निः । प्र॒ह्रिय॑त॒ इति॑ प्र - ह्रिय॑ते । यः । च॒ । सोमः॑ । राजा॑ । तयोः॑
। ए॒षः । आ॒ति॒थ्यम् । यत् । अ॒ग्नी॒षो॒मीय॑ इत्य॒ग्नी - सो॒मीयः॑ । अथ॑ । ए॒षः । रु॒द्रः । यः
। ची॒यते॑ । यत् । सञ्चि॑त॒ इति॑ सं - चि॑ते । अ॒ग्नौ । ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । न । निर्व॑पे॒दिति॑
निः - व॑पेत् । ए॒षः । ए॒व । रु॒द्रः । अ॒शान्तः॑ । उ॒पो॒त्थाये॑त्यु॒प - उ॒त्थाय॑ । प्र॒जामि॑ति॒ प्र -
जा॑म् । प॒शून् । यज॑मानस्य । अ॒भी॒ति॑ । म॒न्येत् । यत् । सञ्चि॑त॒ इति॑ सं - चि॑ते । अ॒ग्नौ ।
ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । निर्व॑प॒तीति॑ निः - व॑पति॒ । भा॒ग॒धेये॑नेति॒ भाग॑ - धेये॑न । ए॒व । ए॒नम् ।

शम॑य॒ति । न । अ॒स्य । रु॒द्रः । अशान्तः॑ ।

40 TS 7.5.15.2

TS 7.5.15.2

Samhita Paata

उपो॒त्थाय॑ प्र॒जां प॒शून्भि॑ म॒न्यते॑ दश॑ ह॒वी॒र्षि॑ भवन्ति॒ नव॑ वै पुरु॑षे प्रा॒णा नाभि॑र्द॒शमी॑ प्रा॒णाने॑व
यज॑माने दधा॒त्यथो॑ दशा॑क्षरा वि॒राडन्नं॑ वि॒राड् वि॒राज्ये॑वा॒न्नाद्ये॑ प्रति॑ तिष्ठत्यृ॒तुभि॒र्वा ए॒ष छन्दो॑भिः
स्तोमैः॑ पृ॒ष्ठैश्चे॑त्य॒व्यं इत्या॑हु॒र्यदे॑तानि॒ हवी॒र्षि॑ निर्व॑प॒त्यृ॒तुभि॒रेवैनं॑ छन्दो॑भिः स्तोमैः॑ पृ॒ष्ठैश्चि॑नुते दि॒शः
सुषु॑वा॒णेना॑ - []

Pada Paata

उपो॒त्थायेत्यु॑प - उ॒त्थाय॑ । प्र॒जामि॑तिं प्र-जाम् । प॒शून् । अ॒भीति॑ । म॒न्यते॑ । दश॑ । ह॒वी॒र्षि॑
। भ॒वन्ति॑ । न॒व । वै । पुरु॑षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । नाभिः॑ । द॒शमी॑ । प्रा॒णानिति॑ प्र
- अ॒नान् । ए॒व । यज॑माने । द॒धाति॑ । अथो॑ इति॑ । दशा॑क्षरेति॒ दश॑ - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑
वि - राट् । अ॒न्नम् । वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राजीति॑ वि - राजि॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑ इत्य॒न्न -
अ॒द्ये । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑ति । ऋ॒तुभि॒रित्यृ॒तु - भिः । वै । ए॒षः । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ - भिः ।
स्तोमैः॑ । पृ॒ष्ठैः । चे॒त्य॒व्यः । इति॑ । आ॒हुः । यत् । ए॒तानि॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । निर्व॑प॒तीति॑ निः -
व॒पति॑ । ऋ॒तुभि॒रित्यृ॒तु - भिः । ए॒व । ए॒नम् । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ - भिः । स्तोमैः॑ । पृ॒ष्ठैः
। चि॒नुते॑ । दि॒शः । सु॒षुवा॒णेन॑ ।

41 TS 7.5.15.3

TS 7.5.15.3

Samhita Paata

-भिजित्या इत्याहु॑र्यदे॒तानि॑ ह॒वी॑ऽषि॑ निर्व॑प॒न्ति दि॒शाम॑भिजित्या ए॒तया॑ वा इन्द्रं॑ दे॒वा अ॒याज॑यन् त-
स्मादिन्द्र॑स॒व ए॒तया॑ मनु॑ मनु॒ष्या॑स्तस्मा॑न्-मनु॒स॒वो यथेन्द्रो॑ दे॒वानां॑ यथा॑ मनु॑र्मनु॒ष्या॑णामे॒वं भ॑वति॒ य
ए॒वं वि॒द्वाने॒तये॒ष्ट्या॑ यज॑ते दि॒ग्व॑न्तीः पु॒रोऽनु॑वा॒क्या भ॑वन्ति॒ सर्वा॑सां दि॒शाम॑भिजित्यै ॥

Pada Paata

अ॒भिजि॑त्या इत्य॑भि - जि॒त्याः । इति॑ । आ॒हुः । यत् । ए॒तानि॑ । ह॒वी॑ऽषि॑ । निर्व॑प॒न्ति निः -
व॑प॒न्ति । दि॒शाम् । अ॒भिजि॑त्या इत्य॑भि - जि॒त्यै । ए॒तया॑ । वै । इन्द्रं॑ । दे॒वाः । अ॒याज॑यन्
। तस्मा॑त् । इन्द्र॑स॒व इतीन्द्र॑ - स॒वः । ए॒तया॑ । मनु॑म् । मनु॒ष्याः । तस्मा॑त् । मनु॒स॒व इति॑
मनु॑ - स॒वः । यथा॑ । इन्द्रः॑ । दे॒वाना॑म् । यथा॑ । मनुः॑ । मनु॒ष्या॑णाम् । ए॒वम् । भ॑वति॒ ।
यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् । ए॒तया॑ । इ॒ष्ट्या॑ । यज॑ते । दि॒ग्व॑न्तीरिति॑ दिक्-व॒न्तीः । पु॒रोऽनु॑वा॒क्या
इति॑ पु॒रः-अ॒नुवा॒क्याः । भ॑वन्ति॒ । सर्वा॑साम् । दि॒शाम् । अ॒भिजि॑त्या इत्य॑भि - जि॒त्यै ॥

42 TS 7.5.16.1

TS 7.5.16.1

Samhita Paata

यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै
देवाय हविषा विधेम ॥ उपयामगृहीतोऽसि प्रजापतये त्वा जुष्टं गृह्णामि तस्य ते द्यौर्महिमा नक्षत्राणि
रूपमादित्यस्ते तेजस्तस्मै त्वा महिम्ने प्रजापतये स्वाहा ॥

Pada Paata

यः । प्राणत इति प्र - अनतः । निमिषत इति नि - मिषतः । महित्वेति महि - त्वा । एकः
। इत् । राजा । जगतः । बभूव ॥ यः । ईशे । अस्य । द्विपद इति द्वि - पदः । चतुष्पद
इति चतुः - पदः । कस्मै । देवाय । हविषा । विधेम ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः
। असि । प्रजापतय इति प्रजा - पतये । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । तस्य । ते । द्यौः ।
महिमा । नक्षत्राणि । रूपम् । आदित्यः । ते । तेजः । तस्मै । त्वा । महिम्ने । प्रजापतय
इति प्रजा - पतये । स्वाहा ॥

43 TS 7.5.17.1

TS 7.5.17.1

Samhita Paata

य आ॒त्म॒दा ब॑ल॒दा यस्य॑ वि॒श्वे उ॒पास॑न्ते प्र॒शिषं॑ यस्य॑ दे॒वाः । यस्य॑ छा॒याऽमृ॑तं यस्य॑ मृ॒त्युः कस्मै॑
दे॒वाय॑ ह॒विषा॑ वि॒धेम ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि प्र॒जाप॑तये त्वा जुष्टं॑ गृ॒ह्णामि॑ तस्य॑ ते पृ॒थि॒वी म॑हि॒मौष॑धयो
व॒नस्प॑तयो रू॒पम॒ग्निस्ते॑ तेज॒स्तस्मै॑ त्वा म॒हि॒म्ने प्र॒जाप॑तये स्वाहा॑ ॥

Pada Paata

यः । आ॒त्म॒दा इत्या॑त्म - दाः । ब॒ल॒दा इति॑ बल - दाः । यस्य॑ । वि॒श्वे । उ॒पास॑न्त इत्यु॑प
- आस॑न्ते । प्र॒शिष॑मिति॑ प्र-शिष॑म् । यस्य॑ । दे॒वाः ॥ यस्य॑ । छा॒या । अ॒मृ॒तम् । यस्य॑ ।
मृ॒त्युः । कस्मै॑ । दे॒वाय॑ । ह॒विषा॑ । वि॒धेम ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीत इत्यु॑प॒या॒म - गृ॑हीतः । अ॒सि ।
प्र॒जाप॑तय इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । त्वा । जुष्टं॑ । गृ॒ह्णामि॑ । तस्य॑ । ते । पृ॒थि॒वी । म॑हि॒मा ।
ओष॑धयः । व॒नस्प॑तयः । रू॒पम् । अ॒ग्निः । ते । तेजः॑ । तस्मै॑ । त्वा । म॒हि॒म्ने । प्र॒जाप॑तय
इति॑ प्र॒जा - प॒तये॑ । स्वाहा॑ ॥

44 TS 7.5.18.1

TS 7.5.18.1

Samhita Paata

आ ब्र॒ह्मन् ब्रा॒ह्म॒णो ब्र॒ह्मव॑र्च॒सी जा॑यता॒मा ऽस्मिन् रा॒ष्ट्रे रा॑ज॒न्य इ॒षव्यः॑ शू॒रो म॑हा॒रथो जा॑यतां दो॒-
ग्धी॑धे॒नुर्वो॑ढां ऽन॒ङ्गाना॑शुः स॒प्तिः पु॒रन्धि॑र्योषां जि॒ष्णू र॑थे॒ष्ठाः स॒मेयो यु॒वा ऽऽस्य॑ यज॑मानस्य वी॒रो
जा॑यतां नि॒का॒मेनि॑कामे नः पु॒र्जन्यो व॑र॒षतु॑ फ॒लिन्यो न॒ ओष॑धयः प॒च्यन्तां योग॑क्षे॒मोनः॑ कल्प॑तां ॥

Pada Paata

एति॑ । ब्रह्म॑न् । ब्रा॒ह्मणः॑ । ब्रह्म॑व॒र्चसी॑ति ब्रह्म॑-व॒र्चसी॑ । जा॒यता॑म् । एति॑ । अ॒स्मिन् । रा॒ष्ट्रे
 । रा॒ज॒न्यः॑ । इ॒ष॒व्यः॑ । शू॒रः॑ । म॒हा॒र॒थ इति॑ महा - र॒थः॑ । जा॒यता॑म् । दोग्ध्री॑ । धे॒नुः ।
 वोढा॑ । अ॒न॒ङ्गान् । आ॒शुः । स॒प्तिः॑ । पु॒र॒न्धिः॑ । योषा॑ । जि॒ष्णूः । र॒थे॒ष्टा इति॑ रथे - स्थाः
 । स॒भेयः॑ । युवा॑ । एति॑ । अ॒स्य । यज॑मानस्य । वी॒रः॑ । जा॒यता॑म् । नि॒का॒मेनि॑काम् इति॑
 नि॒का॒मे - नि॒का॒मे । नः॑ । प॒र्जन्यः॑ । व॒रू॒ष॒तु । फ॒लि॒न्यः॑ । नः॑ । ओष॑धयः । प॒च्य॒न्ता॑म् ।
 यो॒ग॒क्षेम॑ इति॑ योग - क्षेमः । नः॑ । क॒ल्प॒ता॑म् ॥

45 TS 7.5.19.1**TS 7.5.19.1****Samhita Paata**

आऽक्रान् वा॒जी पृ॒थि॒वीम॒ग्निं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्य॒र्वा ऽऽक्रान् वा॒ज्य॑न्त॒रि॒क्षं वा॒युं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्य॒र्वा द्यां
 वा॒ज्याऽक्र॑श्स्त सूर्यं यु॒ज॑मकृत वा॒ज्य॒र्वा ऽग्नि॑स्ते वा॒जिन् यु॒ष्टु॒न् त्वा ऽऽ र॑भे स्व॒स्ति मा॒ सं पा॑रय
 वा॒युस्ते वा॒जिन् यु॒ष्टु॒न् त्वा ऽऽ र॑भे स्व॒स्ति मा॒ सं - []

Pada Paata

एति॑ । अ॒क्रान् । वा॒जी । पृ॒थि॒वीम् । अ॒ग्निम् । यु॒ज॑म् । अ॒कृ॒त् । वा॒जी । अ॒र्वा । एति॑
 । अ॒क्रान् । वा॒जी । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । वा॒युम् । यु॒ज॑म् । अ॒कृ॒त् । वा॒जी । अ॒र्वा । द्याम्

। वा॒जी । ए॒ति । अ॒क्र॒स्त । सू॒र्य॑म् । यु॒ज॑म् । अ॒कृ॒त् । वा॒जी । अ॒र्वा । अ॒ग्निः ।
 ते । वा॒जि॒न् । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति । त्वा॒ । ए॒ति । र॒भे । स्व॒स्ति । मा॒ । स॒मि॒ति । पा॒-
 र॒य॒ । वा॒युः । ते । वा॒जि॒न् । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति । त्वा॒ । ए॒ति । र॒भे । स्व॒स्ति । मा॒ । स॒मि॒ति ।

46 TS 7.5.19.2

TS 7.5.19.2

Samhita Paata

पा॒र॒या ऽऽदि॒त्यस्ते॑ वा॒जि॒न् यु॒ङ्क्नु॒ त्वा ऽऽ र॒भे स्व॒स्ति मा॒ सं पा॒र॒य प्रा॒ण॒धृ॒ग॑सि प्रा॒णं मे॑ दृ॒श्ह
 व्या॒न॒धृ॒ग॑सि व्या॒नं मे॑ दृ॒श्हा ऽपा॒न॒धृ॒ग॑स्यपा॒नं मं दृ॒श्ह चक्षु॑र॒सि चक्षु॑र्म॒यि धेहि॑ श्रो॒त्रं म॒सि श्रो॒त्रं म॒यि
 धे॒ह्यायु॑र॒स्यायु॑र्म॒यि धेहि॑ ॥

Pada Paata

पा॒र॒य॒ । आ॒दि॒त्यः । ते । वा॒जि॒न् । यु॒ङ् । अ॒न्वि॒ति । त्वा॒ । ए॒ति । र॒भे । स्व॒स्ति । मा॒
 । स॒मि॒ति । पा॒र॒य॒ । प्रा॒ण॒धृ॒गि॒ति प्रा॒ण - धृ॒क् । अ॒सि॒ । प्रा॒ण॒मि॒ति प्र - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह ।
 व्या॒न॒धृ॒गि॒ति व्या॒न - धृ॒क् । अ॒सि॒ । व्या॒न॒मि॒ति वि - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह । अ॒पा॒न॒धृ॒गि॒त्य॑पा॒न
 - धृ॒क् । अ॒सि॒ । अ॒पा॒न॒मि॒त्य॑प - अ॒नम् । मे॒ । दृ॒श्ह । चक्षुः॑ । अ॒सि॒ । चक्षुः॑ । म॒यि
 । धे॒हि । श्रो॒त्रम् । अ॒सि॒ । श्रो॒त्रम् । म॒यि । धे॒हि । आ॒युः । अ॒सि॒ । आ॒युः । म॒यि । धे॒हि ॥

47 TS 7.5.20.1

TS 7.5.20.1

Samhita Paata

जज्ञि बीजं॑ वर्था॑ पर्जन्यः॑ पक्ता॑ स॒स्यः॑ सु॒पिप्प॒ला ओष॑धयः स्वधिच॒रणेयः॑ सू॒पस॑दुनोऽग्निः स्व॑द्वय-
क्षम॒न्तरि॑क्षः सु॒पावः॑ पव॑मानः सू॒पस्था॑ना द्यौः शि॒वम॒सौ तप॑न् यथापूर्वम॑होरा॒त्रे पञ्च॑द॒शिनो॑ ऽर्द्धमा॒सा-
स्त्रि॑शिनो मा॒साः॑ कृ॒ता ऋ॒तवः॑ शान्तः स॑व॒त्सुरः॑ ॥

Pada Paata

जज्ञि॑ । बीज॑म् । वर्था॑ । पर्जन्यः॑ । पक्ता॑ । स॒स्यम् । सु॒पिप्प॒ला इति॑ सु - पिप्प॒लाः ।
ओष॑धयः । स्वधिच॒रणेति॑ सु - अ॒धिच॒रणा॑ । इय॑म् । सू॒पस॑दुन इति॑ सु - उ॒पस॑दुनः । अ॒ग्निः ।
स्व॑द्वयक्षमिति॑ सु - अ॒द्वय॒क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षम् । सु॒पाव॑ इति॑ सु-पावः । पव॑मानः । सू॒पस्था॑नेति॑
सु - उ॒पस्था॑ना । द्यौः । शि॒वम् । अ॒सौ । तप॑न् । यथापूर्वमिति॑ यथा - पूर्वम् । अ॒होरा॒त्रे
इत्य॑हः - रा॒त्रे । पञ्च॑द॒शिन॑ इति॑ पञ्च - द॒शिनः॑ । अ॒र्द्धमा॒सा इत्य॑र्द्ध - मा॒साः । त्रि॑शिनः
। मा॒साः॑ । कृ॒ताः । ऋ॒तवः॑ । शान्तः॑ । स॑व॒त्सुर॑ इति॑ सं - व॒त्सुरः॑ ॥

48 TS 7.5.21.1

TS 7.5.21.1

Samhita Paata

आ॒ग्ने॒योऽष्टा॑क॒पालः॑ सौ॒म्यश्च॒रुः सा॑वि॒त्रोऽष्टा॑क॒पालः पौ॒ष्णश्च॒रु रौ॒द्रश्च॒रुर्ग॒ग्रे वै॒श्वान॒राय॑ द्वा॒दश॑क॒पालो॑ मृ॒गाख॒रे यदि॑ नाऽऽ*ग॒च्छे-दु॒ग्रे-ऽहो॑मु॒चे-ऽष्टा॑क॒पालः सौ॒र्यं प॒यो वा॒यव्य॑ आ॒ज्यं॑भा॒गः ॥

Pada Paata

आ॒ग्ने॒यः । अ॒ष्टा॑क॒पाल॒ इत्य॑ष्टा - क॒पालः॑ । सौ॒म्यः । च॒रुः । सा॑वि॒त्रः । अ॒ष्टा॑क॒पाल॒ इत्य॑ष्टा - क॒पालः॑ । पौ॒ष्णः । च॒रुः । रौ॒द्रः । च॒रुः । अ॒ग्नये॑ । वै॒श्वान॒राय॑ । द्वा॒दश॑क॒पाल॒ इति॑ द्वा॒दश॑ - क॒पालः॑ । मृ॒गाख॒र इति॑ मृ॒ग - आ॒ख॒रे । यदि॑ । न । आ॒गच्छे॑दि॒त्या-ग॒च्छेत् । अ॒ग्नये॑ । अ॒होमु॒च इत्य॑हः-मु॒चे । अ॒ष्टा॑क॒पाल॒ इत्य॑ष्टा-क॒पालः॑ । सौ॒र्यम् । प॒यः । वा॒यव्यः । आ॒ज्यं॑भा॒ग इत्या॑ज्य - भा॒गः ॥

49 TS 7.5.22.1

TS 7.5.22.1

Samhita Paata

अ॒ग्नये॑-ऽहो॑मु॒चे-ऽष्टा॑क॒पाल॒ इन्द्रा॑याऽहो॑मु॒च एका॑दशक॒पालो मि॒त्रावरु॑णाभ्या-मा॒गोमु॒ग्न्यां प॒यस्या॑ वा॒योसा॑वि॒त्र आ॒गोमु॒ग्न्यां च॒रुर॑श्चि॒भ्या-मा॒गोमु॒ग्न्यां धा॒ना म॒रुद्भ्य॑ ए॒नोमु॒ग्न्यः स॒प्तक॑पालो वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्य॑ ए॒नोमु॒ग्न्यो द्वा॒दश॑क॒पालो ऽनु॑म॒त्यै च॒रुर्ग॒ग्रे वै॒श्वान॒राय॑ द्वा॒दश॑क॒पालो द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑-म॒होमु॒ग्न्यां द्वि॑क॒पालः॑ ॥

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । अ॒हो॒मुच॑ इत्य॒हः-मुचै॑ । अष्टा॑क॒पाल॑ इत्य॒ष्टा-क॒पालः॑ । इन्द्रा॑य । अ॒हो॒मुच॑ इत्य॒हः
 - मुचै॑ । एका॑दशक॒पाल॑ इत्येका॑दश - क॒पालः॑ । मि॒त्रावरु॑णाभ्यामि॒ति मि॒त्रा - वरु॑णाभ्याम् ।
 आ॒गो॒मुग्भ्या॑मित्या॒गो॒मुक् - भ्याम् । प॒यस्या॑ । वा॒योसा॒वित्र॑ इति॑ वा॒यो - सा॒वित्रः॑ । आ॒गो॒मुग्भ्या॑-
 मित्या॒गो॒मुक् - भ्याम् । च॒रुः । अ॒श्विभ्या॑मित्य॒श्वि - भ्याम् । अ॒गो॒मुग्भ्या॑मित्या॒गो॒मुक् - भ्याम्
 । धा॒नाः । म॒रुद्भ्य॑ इति॑ म॒रुत् - भ्यः । ए॒नो॒मुग्भ्य॑ इत्ये॒नो॒मुक्-भ्यः॑ । स॒प्तक॑पाल॒ इति॑ स॒प्त -
 क॒पालः॑ । वि॒श्वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒नो॒मुग्भ्य॑ इत्ये॒नो॒मुक् - भ्यः॑ । द्वा॒दश॑क॒पाल॑ इति॑ द्वा॒दश -
 क॒पालः॑ । अनु॑मत्या॒ इत्यनु॑ - म॒त्यै । च॒रुः । अ॒ग्नये॑ । वै॒श्वान॑राय॑ । द्वा॒दश॑क॒पाल॑ इति॑ द्वा॒दश
 - क॒पालः॑ । द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑मि॒ति द्यावा॑ - पृथि॒वीभ्या॑म् । अ॒हो॒मुग्भ्या॑मित्य॒हो॒मुक् - भ्याम् ।
 द्वि॒क॒पाल॑ इति॑ द्वि - क॒पालः॑ ॥

50 TS 7.5.23.1

TS 7.5.23.1

Samhita Paata

अ॒ग्नये॑ स॒मन॑मत् पृथि॒व्यै स॒मन॑म॒द्यथा॑ऽग्निः पृथि॒व्या स॒मन॑म॒देवं॑ म॒ह्यं भ॒द्राः स॒न॑तयः स॒ं न॑मन्तु
 वा॒यवे॑ स॒मन॑मदु॒न्तरि॑क्षाय॒ स॒मन॑म॒द्यथा॑ वा॒युर॒न्तरि॑क्षेण॒ सूर्या॑य॒ स॒मन॑मद्वि॒वे स॒मन॑म॒द्यथा॑ सूर्यो॑ दि॒वा
 च॒न्द्रम॑से स॒मन॑म॒न्नक्ष॑त्रेभ्यः स॒मन॑म॒द्यथा॑ च॒न्द्रमा॑ नक्ष॑त्रैर्वरु॑णाय॒ स॒मन॑मदु॒द्भ्यः स॒मन॑म॒द्यथा॑ - []

Pada Paata

अ॒ग्नये॑ । स॒मि॒ति । अ॒न॒म॒त् । पृथि॒व्यै । स॒मि॒ति । अ॒न॒म॒त् । यथा॑ । अ॒ग्निः । पृथि॒व्या ।
 स॒मन॑म॒दिति॑ सं - अ॒न॑मत् । ए॒वम् । म॒ह्यम् । भ॒द्राः । स॒न॑तय॒ इति॑ सं - न॒त॒यः । स॒मि॒ति ।

न॒म॒न्तु । वा॒य॒वै । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒न्त॒रि॑क्षाय । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । वा॒युः ।
 अ॒न्त॒रि॑क्षेण । सू॒र्या॒य । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । दि॒वे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । सू॒र्यः ।
 दि॒वा । च॒न्द्र॒म॒से । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । नक्ष॑त्रेभ्यः । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । च॒न्द्र॒माः ।
 नक्ष॑त्रैः । वरु॑णाय । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒द्भ्य॑ इत्य॑त् - भ्यः । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ ।

51 TS 7.5.23.2

TS 7.5.23.2

Samhita Paata

वरु॑णोऽद्भिः साम्ने॑ सम॑नमदृ॒चे सम॑नमद्यथा॒ साम॑र्चा ब्रह्म॑णे सम॑नमत् क्ष॒त्राय॑ सम॑नमद्यथा॒ ब्रह्म॑ क्ष॒त्रेण॑
 राज्ञे॑ सम॑नमद्-वि॒शे सम॑नमद्यथा॒ राजा॑ वि॒शा रथा॑यः सम॑नमद॒श्वेभ्यः॑ सम॑नमद्यथा॒ रथोऽश्वैः॑ प्र॒जाप॑-
 तये॒ सम॑नमद्-भू॒तेभ्यः॑ सम॑नमद्यथा॒ प्र॒जाप॑तिर्भू॒तैः सम॑नमदे॒वं म॒ह्यं () भ॒द्राः सं॑न॒तयः॑ सं॒ न॑मन्तु ॥

Pada Paata

वरु॑णः । अ॒द्भिरि॑त्य॑त् - भिः । साम्ने॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । ऋ॒चे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् ।
 य॒था॑ । साम् । ऋ॒चा । ब्रह्म॑णे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । क्ष॒त्राय॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑
 । ब्रह्म॑ । क्ष॒त्रेण॑ । राज्ञे॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । वि॒शे । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । राजा॑
 । वि॒शा । रथा॑य । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । अ॒श्वेभ्यः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । य॒था॑ । रथः॑ ।
 अ॒श्वैः॑ । प्र॒जाप॑तय॒ इति॑ प्र॒जा - प॑तये । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । भू॒तेभ्यः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् ।
 य॒था॑ । प्र॒जाप॑तिरि॒ति॑ प्र॒जा - प॑तिः । भू॒तैः । सम॑नमदि॒ति॑ सं-अ॑न॒मत् । ए॒वम् । म॒ह्यम् () ।
 भ॒द्राः । सं॑न॒तय॑ इति॒ सं - न॑तयः । स॒मि॒ति॑ । न॒म॒न्तु ॥

52 TS 7.5.24.1

TS 7.5.24.1

Samhita Paata

ये ते पन्थानः सवितः पूर्व्यासोऽरेणवो वितता अन्तरिक्षे । तेभिर्नो अद्य पृथिभिः सुगेभी रक्षा च
नो अधि च देव ब्रूहि ॥ नमोऽग्नये पृथिविक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै यजमानाय देहि नमो वायवे-
"अन्तरिक्षक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै यजमानाय देहि नमः सूर्याय दिविक्षिते लोकस्पृते लोकमस्मै
यजमानाय देहि ॥

Pada Paata

ये । त । पन्थानः । सवितः । पूर्व्यासः । अरेणवः । वितता इति वि - तताः । अन्तरिक्षे
॥ तेभिः । नः । अद्य । पृथिभिरिति पृथि - भिः । सुगेभिरिति सु - गेभिः । रक्षा । च । नः
। अधिति । च । देव । ब्रूहि ॥ नमः । अग्नये । पृथिविक्षित इति पृथिवि-क्षिते । लोकस्पृत
इति लोक - स्पृते । लोकम् । अस्मै । यजमानाय । देहि । नमः । वायवे । अन्तरिक्षक्षित
इत्यन्तरिक्ष - क्षिते । लोकस्पृत इति लोक - स्पृते । लोकम् । अस्मै । यजमानाय । देहि
। नमः । सूर्याय । दिविक्षित इति दिवि - क्षिते । लोकस्पृत इति लोक - स्पृते । लोकम् ।
अस्मै । यजमानाय । देहि ॥

53 TS 7.5.25.1

TS 7.5.25.1

Samhita Paata

यो वा अश्वस्य मेद्व्यस्य शिरो वेदं शीरूषण्वान् मेद्व्यो भवत्युषा वा अश्वस्य मेद्व्यस्य शिरः
 सूर्यश्चक्षुर्वतः प्राणश्चन्द्रमाः श्रोत्रं दिशः पादा अवान्तरदिशाः परशवोऽहोरात्रे निमेषोऽर्द्धमासाः
 पर्वाणि मासाः संधानान्यृतवोऽङ्गानि सँवत्सर आत्मा रुश्मयः केशा नक्षत्राणि रूपं तारका अस्थानि
 नभो मांसान्योषधयो लोमानि वनस्पतयो वाला अग्निमुखं वैश्वानरो व्यात्तः - []

Pada Paata

यः । वै । अश्वस्य । मेद्व्यस्य । शिरः । वेदं । शीरूषण्वानिति शीरूषण्वान् । मेद्व्यः ।
 भवति । उषाः । वै । अश्वस्य । मेद्व्यस्य । शिरः । सूर्यः । चक्षुः । वतः । प्राण इति
 प्र - अनः । चन्द्रमाः । श्रोत्रम् । दिशः । पादाः । अवान्तरदिशा इत्यवान्तर - दिशाः ।
 परशवः । अहोरात्रे इत्यहः - रात्रे । निमेष इति नि - मेषः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध - मासाः
 । पर्वाणि । मासाः । संधानानीति सं - धानानि । ऋतवः । अङ्गानि । सँवत्सर इति सं -
 वत्सरः । आत्मा । रुश्मयः । केशाः । नक्षत्राणि । रूपम् । तारकाः । अस्थानि । नभः
 । मांसानि । ओषधयः । लोमानि । वनस्पतयः । वालाः । अग्निः । मुखम् । वैश्वानरः
 । व्यात्तमिति वि - आत्तम् ।

54 TS 7.5.25.2

TS 7.5.25.2

Samhita Paata

समुद्र उदरमन्तरिक्षं पायु-द्यावापृथिवी आण्डौ ग्रावा शेपः सोमो रेतो यज्जम्भ्यते तद्वि द्योतते
यद्विधूनुते तथ स्तनयति यन्मेहति तद्वरुषति वागेवास्य वागहर्वा अश्वस्य जायमानस्य महिमा
पुरस्ताज्जायते रात्रिरेनं महिमा पश्चादनु जायत एतौ वै महिमाना- वश्वमभितः सं बभूवतुरुहयो
देवानवह () दर्वाऽसुरान् वाजी गन्धर्वानश्चोमनुष्यान्थ् समुद्रो वा अश्वस्य योनिः समुद्रो बन्धुः ॥

Pada Paata

समुद्रः । उदरम् । अन्तरिक्षम् । पायुः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । आण्डौ । ग्रावा
। शेपः । सोमः । रेतः । यत् । जम्भ्यते । तत् । वीति । द्योतते । यत् । विधूनुत
इति वि-धूनुते । तत् । स्तनयति । यत् । मेहति । तत् । वरुषति । वाक् । एव ।
अस्य । वाक् । अहः । वै । अश्वस्य । जायमानस्य । महिमा । पुरस्तात् । जायते ।
रात्रिः । एनम् । महिमा । पश्चात् । अन्विति । जायते । एतौ । वै । महिमानौ । अश्वम्
। अभितः । समिति । बभूवतुः । हयः । देवान् । अवहत् () । अर्वा । असुरान् ।
वाजी । गन्धर्वान् । अश्वः । मनुष्यान् । समुद्रः । वै । अश्वस्य । योनिः । समुद्रः । बन्धुः ॥